

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Băncile și industria prelucrătoare – atractive pentru investitorii străini

3

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.26 (800)
Miercuri, 3 iulie 2019

Pret: 7 lei

Interviu cu Aureliu Cincilei, viceguvernator al BNM

4

Republica Moldova a demarat procesul de liberalizare a tarifelor pentru asigurările RCA

Piața asigurărilor autohtone trece la o nouă etapă de dezvoltare odată cu intrarea în vigoare, începând cu 1 iulie 2019, a noului mod de calculare a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA) internă și externă și punerea în aplicare a unei prime de referință pentru acest tip de asigurări, aprobată de autoritatea de supraveghere. De fapt, toate aceste inovații fac parte din procesul propriu-zis de tranzitie la regimul de liberalizare a tarifelor pentru asigurările obligatorii RCA internă și externă.

Responsabilii din cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) au susținut repetat că procesul de liberalizare va fi efectuat treptat pentru a evita practicile nefaste ale unor state europene în liberalizarea tarifelor RCA. Iată de ce, pentru început, de la 1 iulie curent, asigurătorii urmează să aplice prima de referință pentru asigurarea de răspundere civilă auto internă și externă, stabilită în conformitate cu Metodologia unică, aprobată de autoritatea de supraveghere, în persoana CNPF.

Așadar, fiecare asigurător își va calcula tariful RCA în baza statisticilor proprii, iar CNPF va stabili

și va aproba, cel puțin o dată pe an, prima de referință, în baza informațiilor statistice la nivelul pieței de asigurări, această primă de referință substituind prima de bază aplicată până acum de asigurători. În prezent, pe piață activează 14

companii de asigurări, nouă dintre care dețin dreptul de a emite polițe „Carte Verde”.

Care va fi modalitatea de calculare și de aplicare a primei de referință, cât va costa în medie o poliță RCA internă și externă și, în gene-

ral, care sunt așteptările autorității de supraveghere vizavi de procesul de liberalizare a tarifelor la asigurările RCA, vă propunem să aflați din materialul ce urmează.

Continuare în pag. 2.

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:

022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile „Poșta Moldovei” din țară sau la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția „Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică „Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Curs valutar
3.07.2019

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	18.0480
EUR	1	20.3916
UAH	1	0.6894
RON	1	4.3070
RUB	1	0.2852

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!!

Recepționarea anunțurilor și raportelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Republica Moldova a demarat procesul de liberalizare a tarifelor pentru asigurările RCA

Continuare din pag. 1.

Doamna Tatiana Ciobanu, șefa Direcție generală asigurări în cadrul CNPF, menționează că liberalizarea tarifelor RCA internă și externă se propune a fi implementată în mod gradual și prudent, fără repercusiuni majore asupra beneficiarilor de asigurări și disfuncționalități a pieței asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto. Un punct forte în acest sens îl reprezintă calcularea primei de referință în baza datelor statistice la nivelul pieței de asigurări pentru ultimii cinci ani (2013–2018) și aprobarea acesteia de către autoritatea de supraveghere, cel puțin o dată pe an. De menționat că asigurătorii urmează să aplice prima de referință calculată de autoritatea de supraveghere și pentru asigurarea RCA externă (Carte Verde), atâtă timp cât Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule se află sub monitorizarea Consiliului Birourilor de Bruxelles.

Prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă, calculați de către asigurători potrivit Metodologiei, urmează a fi puși în aplicare de la 1 iulie 2020.

Prima de referință va fi stabilită la încheierea contractelor de asigurare în Sistemul informațional automatizat RCA Data în funcție de:

– categoria autovehiculului;

- teritoriul utilizării;
- statutul juridic al posesorului autovehiculului;
- tipul contractului;
- vârsta și vechimea în conducere a asiguratului și utilizatorului autovehiculului.

De notat că la încheierea contractelor date nu va fi aplicat sistemul bonus-malus, acesta urmând a fi calculat automatizat în funcție de istoricul daunelor individual pentru fiecare asigurat.

Potrivit șefei Direcție generală asigurării în cadrul CNPF, un nivel necontrolat al daunalității pe linia RCA poate genera turbulențe semnificative pentru întreg sistemul de asigurări, din cauza ponderii importante pe care o dețin polițele RCA în piața de profil. Evoluția daunelor din primul trimestru 2019

atestă că la nivel de piață RCA, dauna medie plătită a urcat cu 13%, până la 16 820,75 lei, de la 16 599,94 lei în trimestrul I 2018. Valoarea despăgubirilor plătite a fost, de asemenea, în creștere, ajungând la 19,3 milioane de lei (+15,57% față de 2018). „În contextul dat, este foarte important ca asigurătorii să se conformeze noilor cerințe prudentiale privind marja de solvabilitate, rezervele tehnice, diversificarea activelor etc.”

Responsabila de sectorul asigurări din cadrul CNPF a precizat că, potrivit calculelor făcute în baza Metodologiei unice și analizei ratei operaționale combinate în raport cu daunele totale (achitate și neachitate), prima de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă se va majora, de la 1 iulie curent, în medie cu circa 50 de lei și va constitui 704 MDL (+8%). Din aceeași dată, prima de bază anuală pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă va constitui: pentru Zona 1 – 30 de euro (în scădere cu 9%), Zona 2 – 232 de euro (în creștere cu 3%) și Zona 3 – 513 de euro (în creștere cu 3%).

Tatiana Ciobanu susține că noile reguli prudentiale pe piață asigurărilor urmează să contribuie la sporirea gradului de protecție a consumatorilor și a mediului investițional pe acest segment al pieței financiare nebancare.

Lilia ALCAZĂ

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței din 1 iulie 2019, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii ce vizează funcționalitatea segmentelor și participanților pieței financiare nebancare, în sprijinul:

REGLEMENTARE

- Modificarea Hotărârii CNPF nr. 48/10 din 29.10.2018 privind quantumul taxelor și plășilor prin includerea taxelor pentru examinarea cererilor privind înregistrarea în Registrul agentilor de asigurare/agentilor bancassurance, precum și pentru eliberarea confirmării aferente (persoane fizice – 100 lei; persoane juridice – 1000 lei).

AUTORIZARE

- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare restructurarea emisiunii anterioare de acțiuni ale SA „Acoperământul Maicilor Domnului”, prin majorarea valorii nominale a unei acțiuni ordinare nominative de la 100 lei la 3400 lei din contul capitalului propriu. Capitalul social al societății după restructurarea emisiunii va constitui 805 800 lei direvizat în 237 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu valoarea nominală de 3400 lei per acțiune;
- Prospectul ofertei de preluare benevolă, inițiată de ofertantul „ESCORT-TRANS” SRL, obiectul căreia îl constituie procurarea a 115 209 acțiuni ordinarne nominative emise de „REUPIES” SA, la prețul de 6 lei per acțiune, cu durata de 15 zile din data anunțării;
- Avizarea cererii de retragere obligatorie, adresată acționarilor Societății pe acțiuni „MOLDLOTO” de către ofertantul „DENIR LUX” SRL, obiectul căreia îl constituie 1295 acțiuni ordinarne nominative emise de Societatea pe acțiuni „MOLDLOTO”;

- Inițierea din oficiu a procedurii de radierie din Registrul de stat al persoanelor juridice ale AEI „AVANTAJ-CREDIT” în conformitate cu art. 48 alin. (6) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007;
- Înregistrarea de stat a modificărilor operate în statutul AEI „HILIUTI-RİŞCANI” (aprobate la adunarea generală extraordinară a membrilor din 26.05.2019);
- Eliberarea companiilor fiduciare „BV Fiduciar Invest” SA și „Econ-Renaștere” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat.

SUPRAVEGHERE

- Prescrierea, în mod repetat, unui număr de opt emitenti de valori mobiliare admisi spre tranzacționare în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare să întreprindă măsurile premergătoare procesului de transmitere a registrelor acționarilor de la Societățile de registru către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, inclusiv publicarea, conform graficului și modelului de aviz stabilite la pct. 1.2. din Hotărârea CNPF nr. 5/1 a informației adresate deținătorilor de valori mobiliare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în ziarul prevăzut de statut și pe pagina web oficială a emitentului, dacă există;
- A luat act de rezultatele controlului complex al respectării de către AEI „CREDITE DIN BARABOI” a legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut pentru perioada de activitate 01.05.2016–30.04.2019. De asemenea, s-a decis de a iniția procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al AEI „CREDITE DIN BARABOI” conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

Serviciul de presă al CNPF

COMUNICAT DE PRESĂ AL CNPF

Reguli noi în contextul liberalizării tarifelor de asigurare RCA

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) aduce la cunoștința publicului larg noile reguli de natură prudentială, aplicabile de la 1 iulie 2019, cu privire la modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA) internă și externă. Noile reguli declanșează procesul propriu-zis de tranziție la regimul liberalizat a tarifelor pentru asigurările obligatorii RCA internă și externă, potrivit practicilor comunitare aferente domeniului asigurărilor, obiectivul fiind susținerea încrederii și mediului investițional pe acest segment de intermediere financiară.

Astfel, pentru a minimiza impactul eventualelor riscuri generate de procesul în cauză, începând cu 1 iulie curent, asigurătorii vor aplica prima de referință pentru asigurarea de răspundere civilă auto internă calculată de autoritatea de supraveghere, care va substitui prima de bază, aplicată până în prezent. Prima de referință este calculată, în baza datelor statistice la nivelul pieței de asigurări pentru ultimii cinci ani (2013–2018), și aprobată de autoritatea de supraveghere, cel puțin o dată pe an. De asemenea, pe perioada aflării Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule sub monitorizare de către Consiliul Birourilor de la Bruxelles, asigurătorii urmează să aplice prima de referință calculată de autoritatea de supraveghere pentru asigurarea RCA externă.

De notat că, prima de referință va fi stabilită la încheierea contractelor de asigurare în Sistemul informațional automatizat RCA Data în funcție de categoriile autovehiculelor, teritoriul utilizării, statutul juridic al posesorului autovehiculului, tipul contractului, vârsta și vechimea în conducere a asiguratului și utilizatorului autovehiculului, fără sistemul bonus-malus, care va fi aplicat automatizat în funcție de istoricul daunelor individual pentru fiecare asigurat.

Astfel, asigurătorii autorizați să practice asigurarea obligatorie RCA urmează să prezinte autorității de supraveghere anual, până la data de 15 martie a anului în curs, baza tehnică de calcul aferentă datelor statistice, conform anexei la Metodologia unică de calcul al primei de asigurare de bază și ai coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, aprobată prin Hotărârea CNPF nr. 57/13 din 28.12.2018.

Conform calculelor efectuate în baza Metodologiei unice și analizei ratei operaționale combinate în raport cu daunele totale (achitate și neachitate), în conformitate cu decizia CNPF, începând cu 1 iulie curent, prima de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă constituie 704 MDL, în creștere cu 8%. Pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, prima de bază anuală constituie după cum urmează: Zona 1 – 30 de euro (în scădere cu 9%), Zona 2 – 232 de euro (în creștere cu 3%) și Zona 3 – 513 de euro (în creștere cu 3%).

Prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă calculați de către asigurători potrivit Metodologiei și în baza datelor statistiche deținute de acești, urmează a fi puși în aplicare de la 1 iulie 2020.

Serviciul de presă al CNPF

Experții FMI au apreciat progresele înregistrate de către CNPF în sectorul de creditare nebancară

Conducerea și managementul sectorial al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) au avut vineri, 28 iunie, o întrevadere cu experții Fondului Monetar Internațional (FMI), care efectuează o misiune în R. Moldova, în perioada 26 iunie–10 iulie curent.

Președintele CNPF, Valeriu Chițan, a informat delegația FMI despre acțiunile întreprinse de autoritatea de supraveghere în procesul de reformare și ajustare a cadrului normativ în domeniile asigurări și creditare nebancară, precum și despre evoluțiile consternante în cele două sectoare ale pieței financiare non-bancare.

În cadrul discuțiilor a fost menționată necesitatea de a opera unele amendamente la Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară, care se referă la obligativitatea includerii acestor entități în sistemul de raportare a birourilor istoriilor de credit și asigurarea schimbului de informații între birouri.

Experții FMI s-au referit la necesitatea stabilirii unor prevederi clare cu privire la sancțiunile ce pot fi aplicate de către autoritatea de supraveghere pentru încălcările legislației admise de către organizațiile de creditare nebancară, acționari/fondatori și/sau administratorii acestora.

O altă modificare discutată cu experții FMI a vizat includerea unor limitări privind atragerea fondurilor rambursabile de la public de către organizațiile de creditare nebancară.

Şeful misiunii FMI, Ruben Atoyan, și reprezentantul permanent al FMI în R. Moldova, Volodymyr Tulin, au remarcat progresele înregistrate pe piața financiară nebancară și s-au arătat mulțumiți de rezultatele înregistrate în sectorul de creditare nebancară.

La final, misiunea FMI s-a referit punctual la anumite recomandări cu privire la consolidarea supravegherii din partea CNPF a sectorului de creditare nebancară în vederea minimizării riscurilor de supra-îndatorare a populației și protejării beneficiarilor de aceste produse financiare.

Serviciul de presă al CNPF

Băncile și industria prelucrătoare – atractive pentru investitorii străini

Deși Republica Moldova are o strategie de atragere a investițiilor, acestea nu au înregistrat creșteri spectaculoase. Instabilitatea politică, corupția endemică și birocracia sunt principalele bariere în calea plasatorilor de capital. În trimestrul I 2019, investițiile directe s-au soldat cu intrări nete de capital în valoare de 118,06 mil. USD, potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Investițiile directe în economia națională au înregistrat, pe parcursul trimestrului I 2019, intrări nete de capital în valoare de 119,83 mil. USD, din care investițiile în capitalul social au reprezentat 57,13 mil. USD (intrări – 65,13 mil. USD, ieșiri de capital – 8,00 mil. USD). Venitul reinvestit a înregistrat o valoare netă de 53,62 mil. USD (din care sectorul bancar a reinvestit 13,26 mil. USD, iar alte sectoare – 40,36 mil. USD).

Sectoarele cele mai atractive din economia națională pentru investitorii străini sunt băncile cu aproape 30% și industria prelucrătoare cu o pondere de 22,4%. Economiștii explică acest lucru prin faptul că investițiile în bănci sunt mai puțin riscante decât în alte sectoare, industria prelucrătoare vizează în mare parte producția în lohn.

Ultimul raport Doing Business 2019, arată că Republica Moldova ocupă locul 47 din 190 de țări, în scădere cu 3 poziții comparativ cu 2018 când ocupa locul 44. Din cei 10 indicatori evaluați, Republica Moldova a înregistrat progrese doar în ceea ce privește "înțierea afacerii" – locul 14, în urcăre cu 7 poziții față de anul 2018. Restul indicatorilor din clasament s-au înrăutățit: obținerea autorizațiilor de construcție (de pe locul 165 în 2018 – pe locul 172 în 2019), accesul la energie electrică, înregistarea proprietății, accesul la credite, plata impozitelor, executarea contractelor.

SURPRIZĂ: BULGARII, ÎN TOPUL INVESTITORILOR DIN BĂNCI

Din punct de vedere a țării de proveniență, olandezii și bulgari se află în fruntea clasamentului privind investițiile din bănci cu câte 101,4 mil. dolari SUA și 99,7 mil. dolari SUA. Apariția bulgariilor în topul investitorilor străini din bănci se datoră faptului că Doverie-Invest a achiziționat 77,62% din capitalul Moldindconbank. În luna septembrie 2017, „Doverie United-Holding AD” a mai obținut o permisiune prealabilă a BNM pentru achiziționarea a 50,01% din „Victoriabank”. Potrivit portalului Seenews.com, grupul bulgar a anunțat ulterior că se retrage din discuțiile privind procurarea acțiunilor din Victoriabank, din motiv că nu s-a ajuns la niciun acord asupra parametrilor tranzacției.

Guvernul dorește să orienteze economia în direcția activităților de producție destinate exportului și să valorifice mai eficient potențialul țării în calitate de punct natural de tranzit între Est și Vest. Totodată, conform Strategiei Naționale de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012–2020, se optează pentru schimbarea paradigmiei de

dezvoltare a economiei și anume, necesitatea renunțării la modelul de creștere bazat pe consumul alimentar de remiteri în favoarea unui model dinamic bazat pe atragerea investițiilor străine și locale, precum și dezvoltarea industriilor exportatoare de bunuri și servicii.

Existența unor acorduri de comerț și de liber schimb la nivel mondial și regional, presiunea fiscală redusă, forta de muncă relativ ieftină și calificată, amplasarea geografică strategică a țării, soluții favorabile, existența tradițiilor în industria prelucrătoare, în special în cea a produselor agroalimentare constituie, indiscutabil, elemente definitorii cu o puternică amprentă pozitivă asupra competitivității investiționale a Republicii Moldova.

CLIMATUL INVESTIȚIONAL NU ESTE UN ATU PENTRU REPUBLICA MOLDOVA

Impactul investițiilor străine asupra economiei unei țări este incontestabil: lanțul de efecte pe care le creează se răsfrâng atât asupra producției de bunuri și servicii, cât și asupra consumului, motivând simultan cererea și oferta. Investițiile reprezintă stimulentul ce generează noi activități economice și are ca finalitate obținerea de bunuri și servicii indispensabile unei economii viabile, prospere.

Cu toate acestea, în comparație cu alte țări din regiune, climatul investițional nu este un atu pentru Republica Moldova. Faptul acesta îl denotă atât poziția Moldovei în ratingurile internaționale, cât și comparația directă a indicatorilor macroeconomici și de performanță privind atragerea ISD între țări. Un alt moment important se referă la faptul că așa cum ISD își au originea în afară țării noastre, prin intermediul acestora se produce un proces de internalizare a situației economice din țările investitoare în economia și societatea națională.

Analiza stocului și a fluxului de ISD pe perioada ultimilor 15 ani denotă o creștere constantă a stocului de investiții străine directe (peste 3,9 miliarde dolari SUA în anul 2014), de peste 4 ori mai mult comparativ cu anul 2004. Totodată, începând cu anul 2008, se atestă o evoluție generală descendenta a fluxurilor de ISD. Ca urmare a crizei mondiale, fluxurile de ISD orientate în economia națională au scăzut brusc. Criza economică și finanțieră a redus puternic încrederea investitorilor străini în capacitatea de relansare a economiilor în tranziție, printre care se află și Republica Moldova. La multe proiecte de investiții s-a renunțat, fie au fost amânate.

Gradul de pătrundere a capitalului străin în economie este evidențiat într-o manieră sugestivă de nivelul stocului de ISD pe locitor.

Datele empirice cu privire la acest indicator relevă discrepanțe accentuate existente între statele din regiune, iar Republica Moldova înregistreză un nivel scăzut al acestui indicator – 1052 dolari SUA. Comparativ cu alte țări ex-sovietice din regiune, Ucraina, spre exemplu, a acumulat un stoc de 1696,0 dolari SUA per capita, iar România – 3899,0 dolari SUA per capita.

Astfel, orientarea în continuare spre dezvoltarea mediului de afaceri și îmbunătățirea climatului investițional va avea urmări pozitive asupra competitivității Republicii Moldova în direcția atragerii investițiilor străine, ce se va exprima prin creșterea exporturilor, majorarea numărului de întreprinderi fiabile, motivate să implementeze inovații, capabile să creeze locuri de muncă atractive, să asigure productivitate înaltă și producție competitivă orientată spre export. Aceasta, inevitabil, se va reflecta în îmbunătățirea indicatorilor macroeconomici și avansarea în continuare a Republicii Moldova în clasamentele internaționale.

NEÎNCREDEREA ÎN JUSTITIE ÎNDEPĂRTEAZĂ OAMENII DE AFACERI

Expertul IDIS Viitorul, Viorel Pîrvan, susține că reticența oamenilor de afaceri de a veni în Republica Moldova este generată de lipsa continuității, previzibilității și stabilității politicilor fiscale. Legislația și normele fiscale sunt în permanență obiectul interpretării de către organele cu funcții de reglementare în domeniile respective, iar aplicarea acestora în practică este neuniformă și imprevedibilă.

În domeniul justiției persistă neîncrederea ca urmare a corupției din instanțele de judecată. Cazurile de privare de dreptul de proprietate, cu concursul instanțelor de judecată, la care societatea moldovenească a fost martoră pe parcursul ultimilor ani, se pare că au înrădăcinat pentru o perioadă îndelungată sentimentul că în Republica Moldova legea nu funcționează și nimenei nu se poate simți protejat.

Un procentaj foarte mare al oamenilor de afaceri sunt de părere că în Republica Moldova nu există instituții judecătorești eficiente, care ar ajuta la rezolvarea disputelor comerciale și că acestea nu aplică legile obiectiv și nediscriminatoriu”, a spus Viorel Pîrvan.

Agenții economici percep controalele ca având drept unic scop sancționarea lor, iar prin frecvența și modul de desfășurare, controalele creează obstacole în activitatea acestora. “Organele de control și inspectorii comit devieri de la principiile fundamentale ale controlului, sunt comise abuzuri și încălcări de drepturile agentului economic”.

“Majoritatea absolută dintre oamenii de afaceri consideră că există practici monopoliste și de concurență nelocală. Este adus ca exemplu Serviciul Fiscal de Stat, care utilizează controalele asupra unui agent economic ca instrumente de presiune și ajutor în favoarea unei companii concurente. Printre amendamentele propuse la legislația privind protecția concurenței, pentru îmbunătățirea acesteia e necesar separarea politicului de business, inclusiv prin depolitizarea instituțiilor de reglementare din domeniu”, a precizat Pîrvan.

Victor URŞU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

COMUNICAT DE PRESĂ AL CNPF

CNPF a inițiat procedura de remediere financiară la compania de asigurări „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) aduce la cunoștința publicului despre lansarea procedurii de remediere financiară la compania de asigurări „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA, potrivit art. 42 din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări, ca urmare a controlului tematic efectuat la această entitate la situația din 31.12.2018, în cadrul căruia au fost depistate mai multe abateri și nereguli în formarea rezervelor tehnice de asigurare, inclusiv la eliberarea certificatelor de asigurare „Carte Verde”.

Astfel, pe durata afărării în procedură de remediere financiară, începând cu data de 01.07.2019, compania „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA are interdicția de a subscrive noi contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă (Carte Verde). De asemenea, compania „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA are interdicția de a desfășura activități investiționale prin înstrăinarea activelor fără acordul prealabil al autorității de supraveghere.

CNPF precizează că, începând cu 02.04.2018, Asigurătorul menționat s-a aflat în procedură de redresare financiară, iar Planul de redresare financiară nu s-a soldat cu rezultatul scontat (menținerea deficitului, majorarea cheltuielilor, inclusiv repartizarea dividendelor intermediere). Corespondent celor consemnate, CNPF susține că managementul Asigurătorului nu s-a conformat prescripțiilor cadrului normativ, iregularitățile fiind perpetue, nefind asigurată stabilitatea financiară a companiei, prin urmare drepturile asiguraților fiind puse în pericol.

În context, CNPF menționează că „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA rămâne responsabilă de onorarea tuturor obligațiilor contractuale asumate.

Serviciul de presă al CNPF

Textul integral al Hotărârii CNPF este publicat pe pagina 6.

În atenția acționarilor BC „Moldindconbank” S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

La 28.06.2019, în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu” pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79, a avut loc Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A. înăunătă cu prezența acționarilor. La Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A. au participat acționari băncii sau reprezentanții acestora care dețin 94,44% din total acțiuni cu drept de vot aflate în circulație.

ÎN URMA EXAMINĂRII CHESTIUNILOR DIN ORDINEA DE ZI, ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ ANUALĂ A ACȚIONARILOR BC „MOLDINDCONBANK” S.A.:

1. A luat act de darea de seamă financiară anuală a BC „Moldindconbank” S.A. pentru anul 2018: situațile financiare anuale ale BC „Moldindconbank” S.A. întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2018, cu notele explicative și Raportul auditorului independent, întocmit de către societatea de audit „Moore Stephens KSC” S.R.L.
2. A aprobat darea de seamă anuală a Consiliului băncii pentru anul 2018.
3. A ales în calitate de membri ai Consiliului BC „Moldindconbank” S.A. următoarele persoane: Spînu Ana, Barlagiannis Nikolaos, Penov Sasho, Stoev Ventsislav, du Breil de Pontbriand Gaël, Jean-Marie, Ghislain, Gérard, Basunia Tamjid Hossain, Nikolov Nikolay.
4. A hotărât de a nu efectua plata dividendelor anuale și a reveni ulterior la examinarea acestei chestiuni.

Comitetul de conducere al BC „Moldindconbank” S.A.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulom@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA, fil. 11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi sunt utilizate stările agentiei „Moldpres” și „InfoMarket”.

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactoriei. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL

Aureliu CINCILEI, viceguvernator al BNM: „Suntem receptivi să preluăm tot ce e mai bun din experiența internațională în domeniul plășilor”

– Banca Națională a Moldovei a prezentat spre consultare publică două proiecte cu privire la plășile prin intermediul cardurilor bancare, terminalelor de plată, precum și rolul furnizorilor și al participantilor la această piață a plășilor. În acest sens, ați putea să ne spuneți despre punctele-cheie ale proiectelor supuse dezbatelor, despre situația actuală și care sunt motivele care au determinat BNM, în calitate de regulator, să pună în discuție acest subiect?

– Aceste proiecte vizează stabilirea valorilor maxime ale comisioanelor la plășile cu carduri, aplicate de către prestatorii de servicii de plată. Reglementările preconizate constituie un pas important în transparentizarea procesului de aplicare a comisioanelor respective. De asemenea, modificările propuse au drept scop optimizarea cheltuielilor din bugetul de stat și generarea beneficiilor atât pentru comercianți, cât și pentru consumatori.

Urmare a sesizărilor primite, Banca Națională consideră oportunității și necesară micșorarea comisioanelor în cadrul plășilor pentru servicii guvernamentale cu cardurile de plată și, în mod etapizat, a comisionului aplicat comerciantului (MSC) în mediul fizic.

Astfel, pentru comisioanele aplicate de prestatorii de servicii de plată la plășile guvernamentale, Banca Națională propune stabilirea unui plafon maxim de 0,5% per operațiune, iar comisionul aplicat comerciantului (MSC) pentru operațiunile în mediul fizic să fie redus pe etape. Proiectul hotărârii poate fi accesat pe pagina oficială a instituției spre consultare publică, fiind în proces de definitivare. După consultarea tuturor părților interesate, va fi luată decizia de rigoare.

Conform celui mai recent studiu de piață efectuat de BNM, băncile licențiate din Republica Moldova aplică următoarele comisioane comercianților care dispun de POS terminale instalate (în mediul fizic):

– în medie 1,5% la acceptarea cardurilor proprii emise de banca;

– în medie 2,0% la acceptarea cardurilor emise de alte bănci din R. Moldova;

– în medie 2,7% la acceptarea cardurilor emise de băncile din străinătate.

Statele-membre ale Uniunii Europene (UE) au stabilit că prestatorii de servicii de plată (atât beneficiar, cât și plășitorul din cadrul UE) nu oferă și nici nu solicită un comision interbanca mai mare de 0,2% din valoarea fiecărei tranzacții efectuate cu un card de debit, iar la utilizarea unui card de credit – cel mult 0,3% din valoarea tranzacției.

În anul 2018, comisionul interbanca pentru întregul sector bancar al R. Moldova a constituit, în medie, 1,18%, depășind cu mult nivelul stabilit în UE.

– La prima vedere, această inițiativă nu se aplică majorita-

tăii utilizatorilor obișnuiti de carduri bancare, deoarece se referă în primul rând la distribuirea taxelor percepute între banca emitentă de carduri bancare, centrele de plată și sistemele internaționale de plăși. Este adevărat acest lucru sau credeți că această problemă se referă la un cerc mai extins de persoane și în ce măsură sistemul actual ia în considerare interesele retelelor comerciale, sectorului de servicii etc., precum și crearea unor condiții de extindere a infrastructurii plășilor fără numerar prin intermediul sistemelor de plată?

– Inițiativele de reglementare propuse spre consultare publică părților interesate se aplică prestatorilor de servicii de plată în raportul acestora cu entitățile care acceptă ca metodă de plată cardul bancar. Amendamentele promovate și propun sporirea utilizării plășilor electronice – în particular cele cu cardul de plată, prin diminuarea comisioanelor percepute comercianților de către prestatorii de servicii de plată, ceea ce va conduce la o încurajare a comercianților de a accepta ca metodă de plată cardurile și va duce la o creștere a rețelei de acceptare. O potențială materializare a acestor procese interdependente ar crea premisele dezvoltării unei infrastructuri de acceptare bine dezvoltată, care ar oferi deținătorilor de carduri de plată posibilitatea de a achita cu cardul oriunde în

mediul fizic, fără a fi nevoie să efectueze retrageri de la bancourile pentru a efectua plăși, inclusiv în scopul efectuării plășilor cu destinație bugetară (servicii publice etc.).

Conform datelor raportate de către prestatorii de servicii de plată, numărul de carduri aflate în circulație la finele trimestrului I 2019 a constituit 1,9 milioane unități, înregistrând o creștere de 6,9 la sută față de aceeași perioadă a anului precedent. Suntem devansați cu mult de UE la capitolul carduri per locuitor (în UE un locuitor deține în medie două carduri bancare, la noi un card bancar revine la doi locuitori). Cu toate acestea, creșterea cardurilor emise în ultimii ani înregistrează o dinamică ce inspiră optimism.

Pe parcursul trimestrului I al anului 2019, prin intermediul cardurilor de plată emise de prestatorii de servicii de plată din Republica Moldova au fost efectuate, atât în țară, cât și peste hotare, 17,8 milioane operațiuni în valoare de 15,6 miliarde de lei, în creștere față de trimestrul I al anului 2018 cu 31,1 la sută ca număr și cu 21,6 la sută ca valoare.

Astfel, 62,0 la sută din volumul total al operațiunilor efectuate cu cardurile emise în țară au reprezentat plăși fără numerar, iar 38,0 la sută – retrageri de numerar.

Din numărul total al tranzacțiilor efectuate cu cardurile emise în Republica Moldova, 81,9 la sută sunt operațiuni locale. Din totalul acestora, în trimestrul I 2019,

ponderea plășilor fără numerar a constituit ca număr 54,0 la sută (comparativ cu 45,7 la sută pentru trimestrul I 2018) și ca valoare – 16,8 la sută (13,7 la sută pentru trimestrul I 2018).

Operațiunile cu carduri emise în Republica Moldova și efectuate în străinătate reprezintă 18,1 la sută din numărul total de tranzacții. Pe parcursul trimestrului I 2019 aceste operațiuni au indicat o creștere de 48,7 la sută comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Din numărul total de 3,2 milioane operațiuni efectuate peste hotare, 98,1 la sută reprezintă plăși fără numerar. Menționăm că ponderea neînsemnată a retragerilor de numerar peste hotare (1,9 la sută) se explică, inclusiv, prin tarifele înalte percepute de către băncile emitente de carduri, acestea fiind în medie de 1,5% din suma tranzacției plus 3 euro.

Dacă e să ne referim la rețeaua de acceptare în Republica Moldova, vom menționa că aceasta este în continuă creștere. Astfel, numărul total de POS terminale instalate la comercianți pentru finele trimestrului I 2019 a constituit 16 mii de unități, cu 11,6 la sută mai mult față de perioada similară a anului precedent.

– Spuneți-ne, stabilirea unei rate maxime a comisionului este o practică standard și pentru alte țări, nu este considerată o ingerință în activitatea privată a afacerilor și este necesară în acest caz o analiză a situației din partea Consiliului Concurenței?

– În primul rând, voi preciza că reglementarea și plafonarea este clar și la modul imperativ prevăzut de lege, deci nu e o „ingerință” admisă de Banca Națională. Totodată, practica internațională conferă o gamă largă de procedee în ceea ce privește reglementarea comisioanelor aferente cardurilor de plată, însă BNM a utilizat ca reper practica Uniunii Europene, aşa cum am spus mai sus.

Respectiv, atâtă timp cât Republica Moldova este într-un proces continuu de adaptare a cadrului normativ cu cel comunitar, inclusiv prin prisma Acordului de asociere dintre RM-UE, la elaborarea proiectelor vizate a fost aplicat raționalmentul UE.

De asemenea, inițiativele de reglementare abordate în cadrul acestui interviu au fost supuse examinării și expunerii inclusiv Consiliului Concurenței.

Este adevărat că reglementarea (limitarea) mărimii comisioanelor este o măsură nu tocmai populară printre bancheri și reprezentanți ai companiilor de plată. Totuși doresc să îi asigur că vom căuta o soluție echilibrată, pentru a ajunge la finalitatea dorită de toate părțile interesate – creșterea numărului de tranzacții cu cardurile bancare.

Comisioanele aplicate asigură nu doar rentabilitatea economică a serviciilor prestate, dezvoltarea lor, dar și acoperă riscurile asociate. Cel puțin, în relațiile

cetățenilor cu statul, este greu de imaginat scheme de fraudare la plășile cu cardul. Așadar, și mărimea comisioanelor care, de fapt, sunt achitate din bugetul de stat (sau altfel – prin micșorarea sumelor impozitelor și taxelor plătită de noi către stat), ar trebui să reflecte gradul redus al acestui risc și responsabilitatea socială a sistemului bancar. Iar dacă mediul concurențial este insuficient de dezvoltat pentru a stimula prestatori de servicii de plată să ofere produse mai variate, mai calitative și la un preț pe măsura așteptărilor, din partea societății vine inevitabil o reacție, care poate să se manifeste în diferite forme, inclusiv prin legi ce vizează interesele consumatorilor.

– În opinia dvs., analiza dinamicii creșterii numărului utilizatorilor de terminale bancare și carduri bancare, precum și a operațiunilor efectuate de către aceștia, nu a dus încă la apariția problemei creării unui card bancar național intern care ar avea posibilitatea de a presta servicii egale, indiferent de operator și de centrele de plată?

– Dacă vă referiți la crearea unui sistem național de plăși cu cardul, vă comunicăm că acest aspect a fost pe larg analizat atât de către Banca Națională a Moldovei, cât și de către experți străini, în cadrul unui proiect de asistență tehnică de care a beneficiat BNM, concluzia fiind că succesul implementării unei astfel de infrastructuri necesită un volum mare de tranzacții, iar piața R. Moldova încă nu a ajuns la astfel de volume.

– Ați putea să ne spuneți ce obiective de referință pentru dezvoltarea pieței plășilor prin intermediul cardurilor bancare și a POS-terminalelor a determinat BNM pe termen scurt și mediu?

– În primul rând, aş vrea să menționez că deși sumele aferente tranzacțiilor cu cardurile au o dinamică bună – sunt în creștere (30–40% în ultimii ani), noi rămânem mult în urma vecinilor. Astfel, la noi o persoană efectuează în medie 10 tranzacții pe an cu o sumă medie a tranzacției de 18 euro, iar în România acești indicatori sunt de 24 de tranzacții și suma medie – 30 euro, iar în Ucraina – 53 de plăși cu o medie de 13 euro. După cum observăm, retardul vizează nu doar frecvența utilizării cardului, dar și valoarea medie a tranzacției. Iar acest fapt (luând în calcul o corecție prin prisma GDP/locuitor) ne duce la concluzia unei apătii din partea celor care vând aceste servicii, a unei lipse de dorință de a implementa și a promova produse noi, a ajusta nivelul calitate-preț la produsele existente deja pe piață. Cu păcate de rău...

De fapt, dezvoltarea pieței cardurilor bancare se referă mai mult la băncile comerciale. Acestea e spiritul concurenței! Iar profitul record din anul trecut al sistemului bancar ar fi trebuit să fie forță

motrice pentru spiritul inovativ în domeniul tehnologiilor bancare.

E adevărat, mărimea pieței face ca băncile noastre să utilizeze ceea ce a funcționat deja pe alte piețe, adică e dificil să inventezi ceva nou în acest domeniu. Totuși, cu regret, nu asistăm prea des la lansarea de produse, care sunt pe larg utilizate chiar de vecinii noștri din Est sau Vest.

Possible că există o legătură între reticenta băncilor comerciale de a investi în dezvoltare și modificările din ultimii ani în structura acționariilor celor mai mari bănci. Noi, totuși, aşteptăm o activizare cât mai rapidă a concurenței în acest domeniu. Mă refer nu doar la carduri și nu doar la bănci. Domeniul plășilor devine tot mai dinamic, iar cererea de servicii de plată e în continuu creștere.

Aici am putea menționa și alți jucători din piață, care în alte tari mișcă înainte piața serviciilor de plată, cum ar fi prestatori de servicii de plată nebane și operatorii de telefoni mobilă. Dar cifrele profiturilor ne arată că acesteia au o putere de promovare mult mai scăzută decât băncile comerciale.

Cei șase prestatori au avut în 2018 un profit total de 53 milioane lei, iar cei trei operatori de telefonie mobilă – în total aproximativ 431 milioane lei, în comparație cu 1452 milioane lei la cele 11 bănci.

Iar dacă mai luăm în calcul și faptul că proiectele în domeniul plășilor se lansează, de regulă, în parteneriat cu cel puțin o bancă, am putea spune mai în glumă, mai în serios că, pentru moment, banchele „au restante”.

Cât privește funcția regulatorului în acest context, o regăsesc în postul „să nu faci mai rău”, deși, cu siguranță, suntem receptivi și trebuie să urmărim piața, să preluăm tot ce e mai bun din experiența internațională în domeniul plășilor.

Banca Națională a Moldovei este antrenată atât în adoptarea de noi reglementări în domeniul serviciilor de plată, cât și în modificarea/completarea cadrului normativ existent, în vederea alinierii acestuia la noile prevederi ale Legii cu privire la serviciile de plată și monedă electronică nr. 114 din 18.05.2012, prin intermediul Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 208 din 12.10.2018 (care prevede un termen limită de 6 luni de la intrarea în vigoare a acesteia pentru a aduce în concordanță cadrul de reglementare secundar cu cel instituit prin lege).

ACESTE ACTE NORMATIVE SUNT:

- Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebane;
- Regulamentul cu privire la participații în prestatori de servicii de plată nebane;
- Regulamentul cu privire la activitatea prestatorilor de servicii de plată nebane;
- Regulamentul cu privire la sistemul automatizat de plăti interbanca;
- Regulamentul cu privire la cardurile de plată;
- Regulamentul cu privire la transferul de credit.

De asemenea, Banca Națională a Moldovei actualmente este în proces de transpunere a prevederilor noii directive revizuite a serviciilor de plată – Directiva 2015/2366, care oferă noi metode și soluții în materie de plăti, mai multă claritate juridică, setează noi reguli atât pentru prestatori de servicii de plată existenți, cât și pentru cei care urmează să apară și, nu în ultimul rând, oferă mai multă protecție utilizatorilor serviciilor de plată.

Sarcina BNM este crearea unui cadrul de reglementare care să favorizeze inițiativa și concurența în domeniul plășilor.

A discutat

Ghenadie TUDOREANU

Începutul secerișului redus în actualitate anumite subiecte

Recoltarea cerealelor a început. Evident, soarele și ploile sunt factorii care stabilesc calendarul recoltării, chiar dacă laboratoarele lumii au deja capacitate în stare să grăbească sau să întârzie anumite procese legate de agricultură.

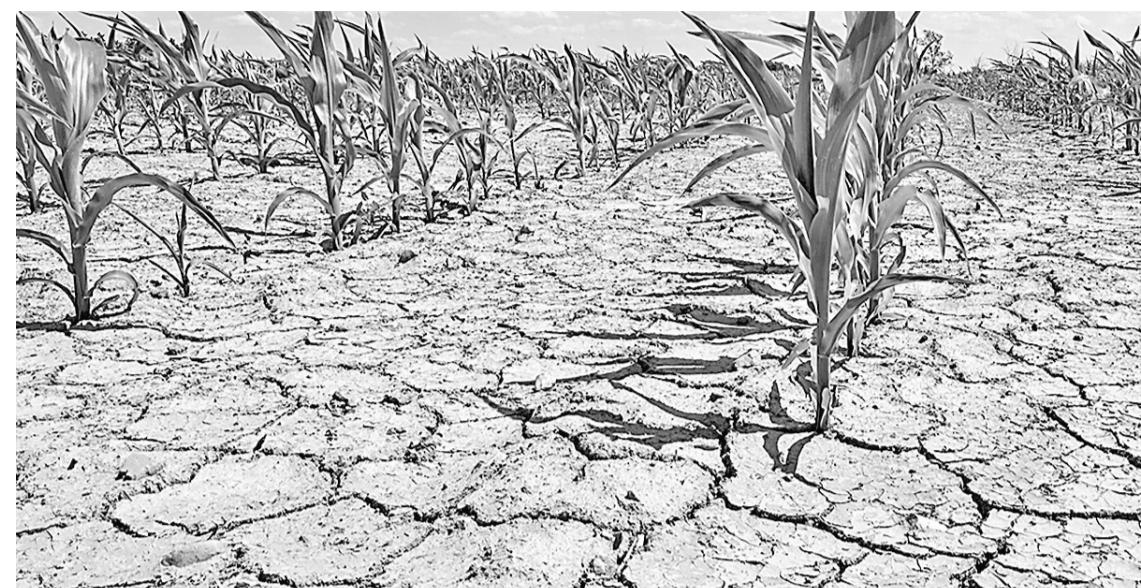
Ultimile prognoze anunțau o recoltă globală de grâu de peste un milion de tone, repetându-se în acest fel o situație pe care am trecut-o în statistici cinci ani consecutiv. Oamenii de lângă „covorul galben” spun că ploile abundente și grindina de la începutul verii au afectat unele terenuri agricole, dar este vorba de cazuri izolate care nu vor afecta starea de lucruri generală.

Desigur, cu sau fără milionul nostru, populația planetei consumă, în fond aceeași cantitate de pâine. Același milion pe care îl raportăm aproape anual nu influențează în niciun fel cotațiile mondiale, însă o recoltă mult prea mică, în raport cu necesarul alimentar (puțin peste 300 mii de tone), ar crea tensiuni pe intern și ar oferi argumente pentru majorări de prețuri.

În anii Uniunii Sovietice, Moldova ocupa locul șase printre producătorii de grâu din fostul stat, chiar dacă producea doar cu o treime sub recolta pe care o adunăm în prezent, chiar dacă există și un minister separat – Ministerul de producție de panificație.

Ca să revenim la preț, au existat suficiente situații în care producătorii s-au văzut nevoiți să vândă grâul sub prețul de cost. Cauzele au fost diferite, iar cei care au pus presiune pe producător au profitat de lipsa unor mecanisme de protecție a pieței cerealelor. De fapt, țările producătoare au modele de protejare bune de la lat în vedere. Își este vorba, înainte de toate, de crearea unui fond de intervenție, idee spusă de la multe microfoane, dar care nu a ajuns să fie realizată.

Mai mult decât atât, încă în 2008 urmăru să intre în vigoare prevederile legislative referitor la crearea

Fondului special de intervenții pe piață. Ideea de bază constă în procurarea de către stat a unei cantități de grâu, pentru a reduce din starea de sufocare a pieței în cazul unor recolte neașteptat de mari. În situația aceasta, cererea crește, iar odată cu ea și prețul, ceea ce îi ajută țăranului să acopere costurile și să obțină și un ban peste cheltuieli, un ban pentru o eventuală extindere. Aceeași cantitate de grâu ar putea fi utilizată în situațiile în care creșterea prețurilor pe piață ar putea influența prețul pâinii în brutării.

Practica intervențiilor pe piețele agroalimentare este una de care se face uz atât în țările Uniunii Europene, cât și în mai multe state din lume. În situația când prețurile la unele produse agricole, cum ar fi grâul, porumbul, orzul, carneau în masă vie, scad până sub pragul de rentabilitate pentru producătorii agricoli, entitatea publică abilității de a interveni pe piață și procură din banii Fondului de intervenții anumite cantități de produse la prețuri avantajoase pentru agricultori, creând stocurile necesare. Ulterior, în cazul unor calamități naturale, când se atestă creșterea vertiginosă a prețurilor la producția agricolă, statul intervine pe piață produselor alimentare prin vânzarea stocurilor create anterior.

Crearea acestui fond solicită prietenie și multă determinare, dar nu mai puțin important fiind factorul finanțării. Cu toate acestea, statul nu va fi obligat să cheltuiască bani în fiecare an, pentru că, acordându-i o singură dată mijloace, fondul va achiziționa produse din banii câștigați din vânzarea rezervelor. Pe de altă parte, el nu trebuie să urmărească scopul obținerii de profit, ci doar pentru a evita riscurile creării de monopoluri sau de presiune din afară pieței.

Cât privește piața comunitară, Serviciul de monitorizare agrometeorologică (MARS) și-a îmbunătățit recent estimările blocului privind producția de grâu și cea de porumb din acest an, pe fondul precipitațiilor înregistrate în cea mai mare parte a Uniunii Europene (UE).

Asta în timp ce seceta din Spania a impus MARS să revizuiască în scădere estimările pentru orz la nivel UE.

În cel mai nou raport lunar, MARS și-a îmbunătățit estimările privind producția de grâu moale din 2019 în UE până la 6,10 tone pe hectar, de la 6,05 tone pe hectar luna trecută. Aceasta ar fi cu 8,6% mai mare decât producția afectată de secetă de anul trecut și cu 2,7% peste media din ultimii cinci ani.

În cazul producției de porumb a UE, prognozele MARS au fost im-

bunătățite până la 8,05 tone/hectar de la 7,92 tone/hectar, cu 5,7% peste media din ultimii cinci ani.

În schimb, estimările privind producția de orz a UE au fost revizuite în jos până la 4,92 tone/hectar de la 4,96 tone/hectar luna trecută.

Ploile au fost benefice pentru culturile de cereale din nordul și partea centrală a Europei, inclusiv în Germania și Polonia, țări care în luna aprilie și mai au confruntat cu o perioadă secetă, iar precipitațiile abundente din Europa de sud-est și Italia au fost și ele favorabile, susținând MARS. Grație ploilor din ultimele săptămâni, recolta de cereale a UE ar urma să-și revină în acest an, după ce, anul trecut, recolta a fost afectată de seceta severă din nordul Europei.

Estimările privind producția de rapiță a UE în 2019 au fost și ele îmbunătățite ușor, până la 3,14 tone/hectar, față de 3,13 tone/hectar luna trecută. Este vorba de o producție cu 8,8% mai mare decât cea de anul trecut, dar cu 3% sub media ultimilor cinci ani, a subliniat Serviciul comunitar.

În perspectiva creșterii exporturilor pe piața europeană, Republica Moldova țintește cote destul de mari: la grâu – până la 250 de mii de tone, la orz – 100 de mii de tone, la porumb – 250 de mii de tone.

Constantin OLTEANU

CU CARDUL VISA PLATINUM DE LA FINCOMBANK AI ACCES GRATUIT ÎN ZONELE LOUNGE DIN ÎNTREAGA LUME

Deja e vară, a început perioada concediilor, de aceea FinComBank S.A. îți pune la dispoziție cardurile premium VISA Platinum pentru călătoriile tale. Acum, e și mai simplu, deoarece poți să-ți deschizi un card bancar online pe site-ul Băncii, fără a ieși din casă.

Beneficiază de o **promotie specială!** Cu cardurile premium **VISA Platinum de la FinComBank S.A.** te bucuri de acces gratuit în peste 1000 de Lounge Zone din aeroporturile din întreaga lume datorită programului Lounge Key. De asemenea, dacă achiți suplimentar câte 27 de dolari, poți invita în Lounge alte câteva persoane care te însorătesc în călătorie.

Cu cardul premium **VISA Platinum de la FinComBank S.A.** te simți mereu în siguranță, deoarece acesta include **asigurarea de călătorie** pentru întreaga familie (maximum 4 persoane) sau pentru persoana care te însorătesc la drum. Aceasta face parte din categoria asigurărilor „multi-entry” care este valabilă timp de un an, cu prelungire automată.

FinComBank

ÎNTR-UN PAS PRIN VIAȚĂ

Vrei să folosești beneficiile cardului VISA Platinum la maximum? În orice moment, poți activa serviciile premium adiționale: serviciul Concierge și privilegiile globale valabile în timpul călătoriilor.

Serviciul Concierge ajută deținătorul cardului VISA Platinum să rezolve orice problemă, foarte sau dorință, fiind la îndemâna 24/7. Aceasta nu trebuie să depună efort și își economisește timp. Încredințează griile tale speciale și calificate!

Privilegiile globale în timpul călătoriilor ajută deținătorii cardului VISA Platinum să-și îndeplinească cele mai îndrăznețe dorințe, folosind catalogul reducerilor și a ofertelor speciale din întreaga lume.

Deschide un card VISA Platinum ONLINE în doar câteva minute, accesând site-ul [Băncii fincombank.com](http://fincombank.com). Adresează-te la suportul nostru doar pentru a ridica cardul.

ATÂT DE SIMPLU!

Bucură-te de confort cu cardul **VISA Platinum** de la FinComBank!

Vă dorim călătorii plăcute cu cardul premium **VISA Platinum**!

Pentru mai multe informații, vă rugăm să ne contactați:

Tel.: (+373-22)26-99-99

E-mail: fincom@fincombank.com
website: www.fincombank.com

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

HOTĂRÂRE

27 iunie 2019

Nr.26/1

*Cu privire la rezultatele controlului tematic
în cadrul CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA*

Controlul tematic, efectuat de către Direcția generală asigurări potrivit deciziilor CNPF (Ordonanța CNPF nr.13/3-O/2019 și Ordinul nr.22 din 02.04.2019), la situația din 31.12.2018, în cadrul Companiei de Asigurări „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA (în continuare – CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA sau Asigurătorul) – cu licență aferentă asigurărilor (asigurări generale), a relevat următoarele.

Potrivit Raportului specializat privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului/reasigurătorului (Hotărârea CNPF nr.26/15/2011), Asigurătorul nu dispune de active eligibile suficiente pentru a acoperi rezervele tehnice de asigurare și o treime din marja de solvabilitate minimă. De asemenea, acesta a calculat majorat indicatorul ratei de solvabilitate.

Controlul a elucidat abateri și nereguli în formarea rezervelor tehnice de asigurare, în evaluarea prudentială a activelor și admiterea acestora să reprezinte fondul asigurațiilor, în evaluarea prudentială a activelor admise în fondul asigurătorului potrivit Standardelor Internaționale de Contabilitate și în eliberarea certificatelor de asigurare „Carte Verde”.

În același timp, începând cu 02.04.2018 (ÎP CNPF nr.17/1/2018), CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA s-a aflat în procedură de redresare financiară, iar Planul de redresare financiară nu s-a soldat cu rezultatul scontat (menținerea deficitului, majorarea cheltuielilor, inclusiv repartizarea dividendelor intermediare).

Corespunzător celor consemnate, CNPF susține că managementul Asigurătorului nu s-a conformat prescripțiilor cadrului normativ aferent (Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Hotărârea CNPF nr.1/5/2011, Hotărârea CNPF nr.2/1/2011 și Standardele Internaționale de Contabilitate), iregularitățile fiind perpetue, fapt atestat de către autoritatea de supraveghere (Hotărârea CNPF nr.53/1/2017), respectiv, ignorat de către asigurător.

În context, potrivit art.1, art.3, art.4 alin.(1) și alin.(2), art.8 lit.b) și lit.f), art.9 alin.(1) lit.d), art.20 alin.(1), art.22 alin.(3) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, art.42 alin.(3) lit.a), lit.b), alin.(4) lit.a), alin.(5), alin.(6) și alin.(9), art.54 alin.(1), alin.(2) lit.a) și lit.d), art.55 alin.(1) lit.a) și lit.b) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, pct.8 sbp.9) și pct.11 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea CNPF (Hotărârea CNPF nr.49/16/2018),

Comisia Națională a Pieței Financiare HOTĂRÂSTE:

1. Se ia act de rezultatele controlului tematic referitor la respectarea de către CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA a cadrului normativ aferent calității activelor admise la acoperirea fondului asigurațiilor, nivelului ratei de solvabilitate și coeficientului de lichiditate la situația din 31.12.2018.

Klaus Iohannis: România, în coordonare cu partenerii săi europeni, va sprijini deblocarea de către Uniunea Europeană a asistenței financiare pentru Moldova în vederea promovării reformelor în țară

Președintele României a declarat acest lucru la o conferință de presă la București cu prim-ministrul Republicii Moldova, Maia Sandu.

De asemenea, el a reamintit că mai devreme a fost posibil să includă în concluziile Consiliului European din iunie angajamentul său de a sprijini măsuri specifice de reformă în Moldova. Klaus Iohannis a declarat că este ferm convins că UE, în conformitate cu angajamentele asumate față de Moldova în cadrul Parteneriatului estic și în cadrul Strategiei globale a UE, trebuie să răspundă aşteptărilor cetățenilor moldoveni care, în cea mai mare parte, și-au exprimat sprijinul pentru agenda europeană. Klaus Iohannis a menționat, de asemenea, că România acordă o importanță deosebită soluționării conflictului din regiunea transnistreană, menținând în același timp integritatea teritorială a Republicii Moldova

în granițele sale recunoscute pe plan internațional și fără a afecta vectorul proeuropean. El a subliniat că România va acorda Republicii Moldova asistență pentru promovarea reformelor, întărirea statului de drept, dezvoltarea instituțională și economică democratică, urmarea căii de integrare europeană.

Guvernul Moldovei este interesat de realizarea noilor proiecte comune cu România și este deschisă pentru inițiative investiționale române

Declarația a fost făcută de șefă Guvernului de la Chișinău, Maia Sandu, la o întrevadere de la București cu Președintelui României, Klaus Iohannis.

Situația social-economică din Republica Moldova și acțiunile pe care le va întreprinde Guvernul de la Chișinău în perioada imediat următoare pentru a răspunde eficient aşteptărilor cetățenilor și partenerilor externi au fost discutate de Prim-ministrul Maia Sandu și Președintele României, Klaus Iohannis. La întrevadere, Premierul Maia Sandu a solicitat sprijin și asistență din partea României, inclusiv prin consiliere la nivel înalt. "Avem nevoie de sprijinul prietenilor noștri din

2. Se deschide procedura de remediere financiară, potrivit art.42 din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, până la lichidarea deficitului de active admis în fondul asigurațiilor, pe baza unui plan adițional și se dispune aplicarea următoarelor măsuri din data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri:

- prezentarea de către CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA spre aprobare CNPF a Planului de remediere financiară care să cuprindă măsuri precise de întreprins și perioada în care vor fi obținute rezultate exakte potrivit art.42¹ din Legea nr.407/2006;

- interzicerea subscrerilor noilor contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) pe durata aflării în procedură de remediere financiară, începând cu data de 01.07.2019;

- suspendarea tuturor operațiunilor bancare, cu excepția cazurilor legate de cheltuielile sale curente de întreținere și a decontărilor cu bugetul public național.

3. Se sancționează CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA cu interzicerea desfășurării activității investiționale prin înstrăinarea activelor fără acordul prealabil al CNPF.

4. Se desemnează dna Daniela Guzun, specialist principal în cadrul direcției analiză și actuariat a Direcției generale asigurări, ca persoană responsabilă de supravegherea modului de întocmire și de respectare a Planului de remediere financiară al CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA.

5. Se prescrie CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA conformarea necondiționată cerințelor regulamentare și remedierea lacunelor constatate de misiunea de control, mai cu seamă:

- formarea și menținerea rezervelor tehnice de asigurare suficiente îndeplinirii obligațiilor ce rezultă din contractele de asigurare și reasigurare și, respectiv, a cotei reasigurătorului aferente rezervelor tehnice;

- evaluarea prudentială a valorii activelor admise să acopere rezervele tehnice și o treime din marja de solvabilitate minimă;

- inventarierea creațelor cu termenul de scadență expirat sau cu întârziere în achitare, în special a celor aferente litigiilor în scopul formării provizioanelor pentru deprecieră creațelor;

- ajustarea prevederilor Politicii de contabilitate potrivit Standardelor Internaționale de Contabilitate cu stabilirea adecvată a procentelor aferente deprecierii creațelor cu termen întârziat, prin estimarea cotei pierderilor în funcție de termenul de achitare expirat;

- recalcularea ratei de solvabilitate, cu prezentarea rapoartelor specializate ulterioare, luând în considerare diferențele identificate;

- remedierea și lichidarea deficitului de active pentru acoperirea fondului asigurațiilor până la situația din 30.09.2019.

6. Despre executarea pct.5 din prezenta Hotărâre CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA va informa CNPF, în termen de o lună, cu excepția ultimei liniuțe - în termen de până la 25.10.2019, cu anexarea documentelor confirmative.

7. Se avertizează CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA cu sancționare prin retragerea licenței pentru dreptul de a desfășura activitatea de asigurare în cazul în care măsurile cuprinse în Planul de remediere financiară nu se vor solda cu rezultate pozitive.

8. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Direcției generale asigurări.

9. Prezenta Hotărâre poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3), în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

10. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data adoptării și se comunică destinatarului conform legislației.

**Valeriu CHIȚAN,
PREȘEDINTE**

România, mai ales că ne leagă nu doar interese economice comune, ci și un fundiment istoric, cultural și valoric comun. În context, Maia Sandu a menționat că Guvernul își dorește să dezvolte proiecte comune cu România și își manifestă deschiderea pentru inițiative investiționale românești. De asemenea, premierul Maia Sandu a reiterat interesul pentru o serie de acțiuni și inițiative comune, precum continuarea programelor de reabilitare a școlilor și grădinițelor, dezvoltarea proiectelor în domeniul protecției mediului, aprovisionarea cu apă și sisteme de canalizare a populației din zonele rurale, interconectarea energetică, infrastructura. Președintele României, Klaus Iohannis, și-a arătat susținerea pentru depășirea crizei politice și a salutării tranzitia pașnică și puternică a puterii politice către Guvernul condus de Maia Sandu. De asemenea, șeful statului român a reiterat că Republica Moldova are tot sprijinul României în promovarea agendei reformelor proeuropeene și pentru avansarea parteneriatului strategic bilateral pentru integrarea europeană a țării noastre. Președintele României, Klaus Iohannis, a informat despre susținerea clară a României de a acorda Republicii Moldova asistență dedicată consolidării instituțiilor din Republica Moldova, precum și de a continua proiectele bilaterale derulate, mai ales, pe cele strategice de interconectare energetică.

InfoMarket

Misiunea FMI a făcut cunoștință cu raportul detaliat privind investigarea fraudei bancare

Potrivit CNA, Procuratura Anticorupție (PA), Centrul Național Anticorupție (CNA) și Agenția de recuperare a bunurilor infracționale (ARBI) au prezentat astăzi delegației Fondului Monetar Internațional o informație detaliată privind investigarea delapidării frauduloase a banilor din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova.

Ședința a avut loc, astăzi, la sediul CNA și a avut ca scop informarea obiectivă a partenerilor de dezvoltare despre volumul de lucru, desfășurat de instituțiile de drept din țară, în vederea deferirii justiției făpturitorilor fraudei și recuperării banilor sustrași. În cadrul discuțiilor, experții FMI au fost informați despre părghiiile și instrumentele disponibile ale instituțiilor care au efectuat investigațiile, dificultățile întâmpinate în documentarea faptelor, dar și posibilele soluții pentru depășirea unor blocaje de procedură, precum și urgătarea recuperării bunurilor infracționale. Delegația FMI a dat asigurări că implementarea urgentă a soluțiilor, propuse de către PA, CNA și ARBI, vor fi prioritare în discuția cu autoritățile din Republica Moldova. De asemenea, oficialii au declarat că propunerile vor fi incluse în Memorandumul care va sta la baza debranșării asistenței financiare externe pentru Republica Moldova. Amintim că, Procuratura Generală a prezentat conducerii țării un raport detaliat privind investigațiile desfășurate de către organele de anchetă referitoare la frauda din sistemul financiar-bancar. Ancheta în aceste dosare a fost calificată drept una extrem de complicată, complexă și fără precedent în practica instituțiilor de drept din Republica Moldova.

În toamna anului 2019, misiunea FMI va da o apreciere administrării investițiilor publice din Moldova

Declarația a fost făcută de șeful misiunii FMI, Ruben Atoyan în cadrul unei întrevederi cu **Ministrul Economiei și Infrastructurii, Vadim Brânzan**.

Potrivit oficialului, în septembrie curent misiunea FMI va evalua managementul investițiilor publice și va efectua o analiză a tuturor etapelor de implementare a proiectelor de dezvoltare în investițiile publice. Evaluarea va indica punctele forte, dar și cele care trebuie îmbunătățite. Potrivit MEI, în cadrul ședinței au fost discutate mai multe subiecte printre care prognoza macroeconomică, evaluarea managementului investițiilor publice, precum și proiectele din sectorul energetic. Ministrul a informat despre necesitatea diversificării surselor de energie pentru Republica Moldova și activitățile care sunt întreprinse la etapa actuală în acest sens. Ministrul Vadim Brânzan a menționat că noua guvernare și-a propus o agenda ambicioasă de reforme care vor contribui la dezvoltarea țării, iar în acest sens mizează pe suportul partenerilor. La rândul său, șeful misiunii de experti ai Fondului Monetar Internațional, Ruben Atoyan, și-a manifestat deschiderea pentru a susține Republica Moldova la implementarea reformelor ce vor contribui la dezvoltarea țării.

InfoMarket

ACTIONARI MOLDINDCONBANK MENȚIN PROFITUL DE 500,3 MIL. LEI, OBȚINUT ÎN 2018, PENTRU CONSOLIDAREA BĂNCII

Adunarea generală anuală a acționarilor Moldindconbank (MICB) a decis să mențină profitul de 500,3 mil. lei, obținut în anul 2018, pentru consolidarea băncii. Potrivit agenției INFOTAG, adunarea acționarilor a avut loc pe 28 iunie, după o pauză de trei ani legată de administrarea externă introdusă de Banca Națională a Moldovei (BNM) la MICB în octombrie 2016.

Într-un comunicat al MICB se menționează că desfășurarea adunării generale a acționarilor cu prezență se datorează reîntregirii componentei acționarilor băncii, după ce compania "Doverie-Invest" JSC (Bulgaria) a cumpărat cota de 63,89% din capitalul social al băncii, ulterior fiind majorată până la 77,62% ca urmare a ofertei de preluare obligatorie a acțiunilor.

Acționarii au ales noua componentă a Consiliului băncii pe un termen de patru ani, care urmează să-i înlocuiască pe administratorii temporari, numiți de BNM. Din componentă nouă Consiliu fac parte șapte persoane cu experiență vastă în domeniul financiar-bancar din Moldova, Bulgaria, Franța, Marea Britanie și Grecia.

În cadrul adunării au fost menționate cele mai însemnante realizări ale MICB în anul 2018: total active – 16,5 mld. lei (locul II), total credite – 6,8 mld. lei (locul II) și total depozite – 13,1 mld. lei (locul II); profit net – 500,3 mil. lei.

Moldindconbank a ocupat primul loc în sistem după rentabilitatea activelor ROA (3%) și rentabilitatea capitalului ROE (20,8%).

De asemenea, MICB și-a consolidat poziția de lider pe piața cardurilor bancare emise în circulație (38,4%) și pe piața transferurilor internaționale de bani (37,1%).

Pentru continuarea dezvoltării cu succes a celor mai inovative servicii financiar-bancare pe piața din Republica Moldova, Moldindconbank a fost desemnată de revista americană "Global Finance" drept cea mai inovativă bancă din Moldova în anul 2018.

INFOTAG precizează: Rapoartele financiare ale MICB pentru 2018 au fost verificate și confirmate de compania de audit Moore Stephens KSC.

Societatea de Asigurări "ACORD GRUP" S.A.

COMUNICAT privind Deciziile Adunării Generale a acționarilor

Orgnul executiv comunică că la data de data de 25 iunie 2019 ora 10-00, pe adresa mun. Chișinău bd. Decebal 80/1 a avut loc Adunarea generală anuală a acționarilor Societății de Asigurări "ACORD GRUP" S.A. La adunare au participat 2 acționari cu un numar total de acțiuni cu drept de vot de 435 295 acțiuni, ce reprezintă 100% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

ADUNAREA A HOTĂRÂT:

1. Aprobarea dării de seamă privind activitatea organului executiv pentru anul 2018 și direcțiile prioritare pentru anul 2019;
2. De a aproba darea de seamă economico-financiară pentru anul 2018;
3. De a aproba raportul comisiei de cenzori;
4. De a aproba raportul de audit extern pentru anul 2018;
5. Confirmarea organizației de audit "Moldauditing" S.R.L. și cantumul retribuției serviciilor petru anul 2019;
6. S-a decis că membrii Consiliului și Comitetul de audit vor fi aleși la adunare extraordinară;
7. S-a aprobat repartizarea profitului net pe anul 2018 în mărime de 9 095 313 lei după cum urmează:
  - 5,0% capitalul de rezerva
  - 7,0% fondul de premiere
  - 88,0% fondul de dezvoltare;
8. De a aproba devizul de venituri și cheltuieli pentru anul 2019;
9. Autentificarea Procesului-verbal al Adunării Generale anuale a acționarilor de către comisia de cenzori.

Organul executiv

În atenția acționarilor SA "Baza de Transport Auto-29"

AVIZ DE INFORMARE

Vă aduce la cunoștință că în perioada 01.03.2019 – 01.06.2019 va avea loc transmiterea registrului acționarilor societății de la Societatea de registru SA "Registru" către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.

Astfel, fiecare acționar are dreptul, în condițiile legii, de a verifica până la inițierea procedurii de transmitere în cauză corectitudinea datelor aferente acțiunilor deținute înscrise la Societatea de registru.

În cazul în care ați depistat careva neconcordanțe referitor la cantitatea de valori mobiliare și/sau deținătorul acestora, vă rugăm să vă adresați la Societatea de registru sau emitent.

Contacte:

Pentru Societatea de registru
SA "Registru", or. Chișinău tel. 022 2711 77
Pentru Emetent SA "BTA-29" or. Șoldanești, str.
31 August 47; str. Prieteniei 2
tel. 0272 2 20 95

S.A. "Cereale Vulcanesti"

Объявляется созыв внеочередного общего собрания акционеров S.A. "Cereale Vulcanesti", на основании решения Совета Общества. Собрание состоится в очной форме 19 июля 2019 года по адресу: мун. Кишинэу, ул. В. Микле, 1. Начало собрания в 11 часов 15 мин. Регистрация участников: с 10 часов до 11 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Утверждение заключения некоторых сделок с конфликтом интереса.
2. О предоставлении полномочий на заключение сделок.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на дату учета 02.07.2019.

С материалами повестки дня собрания можно ознакомиться, начиная с 09.07.2019 г. в рабочие дни с 11-00 до 15-00 по адресу: мун. Кишинэу, ул. В. Микле, 1.

Для регистрации акционеры должны представить удостоверение личности, а представители – доверенности, составленные в соответствии с законодательством.

Директор S.A. "Cereale-Vulcanesti"

In atenția acționarilor "SUCCES-COM" SA!

AVIZ de convocare a Adunării Generale Extraordinare a acționarilor SUCCES-COM" SA

"SUCCES-COM" SA, Vă aduce la cunoștință că la data de 27.06.2019, de către Organul Executiv a Societății, a fost hotărâtă convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care va avea loc la 22.07.2019, la ora 1700, pe adresa: mun. Chisinau, str. P. Zadnipru 2/1

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR:

1. Cu privire la încrearea împotrericilor Organului Executiv și numirea Organului Executiv nou.
2. Cu privire la modificări și completări la Statutul Societății.
3. Aprobarea Codului de Guvernanță Corporativă a Societății.
4. Cu privire la împotrericiri.
5. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor

Adunarea va fi înălțată cu prezența acționarilor la orele 17:00.

Înregistrarea participantilor va începe la orele 16.30 și pînă la orele 16.50

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordenei de zi, începînd cu 08.07.2019 de la orele 10.00 pînă 12.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. P. Zadnipru 2/1

Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

SA „Biroul de proiectare și construcții Agroindmaș”

Hotărârile adoptate de adunarea generală ordinare anuală a acționarilor din data de 29.06.2019

1. A aproba darea de seamă financiare a societății pentru anul 2018;
2. Se aprobă darea de seamă anuală a Consiliului societății;
3. Se aprobă darea de seamă anuală a organelui executiv a societății;
4. Se aprobă darea de seamă anuală a comisiei de cenzori;
5. Se aprobă modificările în statutul societății;
6. Se alege Borta Veceaslav, Caproș Aureliu și Uduarovici Chiril în Consiliului societății;
7. Se alege Uduarovici Emilia în calitate de cenzor al societății;
8. Se aprobă actul de evaluare a bunurilor societății conform anexei;
9. Se aprobă proiectul de reorganizare a societății prin dezmembrare (separare) conform anexei;
10. Se aprobă bilanțul de repartiție a bunurilor societății ca rezultat al reorganizării conform anexei;
11. Se aprobă actul de transmitere-primește a bunurilor către societatea nou formată ca rezultat al reorganizării prin dezmembrare (separare) conform anexei.

Lichidatorul „REPARAȚII AUTO” S.A.,

IDNO: 1003606008668, anunță acționarii despre convocarea adunării generale extraordinară repetată pentru data de 18 iulie 2019, la ora 11.00 pe adresa r-l Orhei, s. Peresecina, str.M. Eminescu 15, cu

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea raportului lichidatorului.
2. Aprobarea bilanțului de lichidare și distribuției masei debitoare.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală, este întocmită la situația din 01.07.2019.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale extraordinare, acționarii se pot familiariza pe adresa: r-l Orhei, s. Peresecina, str.M. Eminescu 15, în perioada 08 – 18 iulie 2019.

Înregistrarea acționarilor va avea loc între orele 10.00-10.55.

Pentru a participa la adunare acționarii trebuie să posedă buletinul de identitate, reprezentanții acționarilor – buletinul de identitate și procura legalizată.

Informații la tel.: 069139437

SA "Otelcon"

COMUNICAT INFORMATIV

La data de 27 iunie 2019 pe adresa: Chișinău, str. Titulescu 49 a avut loc adunarea generală extraordinară desfășurată cu prezența acționarilor. Cvorom 93,257%.

LA ADUNAREA GENERALĂ UNANIM S-A DECIS:

1. De a reorganiza societatea prin dezmembrare în formă de separare.
2. De a aproba valoarea de piață a patrimoniului societății.
3. De a aproba proiectul dezmembrării a Societății prin separarea patrimoniului și transmiterea lui la societatea participantă în reorganizare.
4. De a aproba bilanțul de repartiție și a actului de transmitere.
5. De a aproba modificările și completările în Statutul SA "Otelcon". De a micșora capitalul social a SA "Otelcon".
6. De a aproba modificările în actele de constituire a societății existente participante în reorganizare.
7. De a autentifica semnăturile și conținutul procesului-verbal de către Comisia de Cenzori.

Relații la telefon 0-69109443.

Stimați acționari ai SA „Autocomerț-Service”

Organul executiv SA „Autocomerț Service” aduce la cunoștință că, pe data de 19.06.2019 a avut loc adunarea generală anuală a acționarilor SA „Autocomerț Service”. Numărul total de acțiuni cu drept de vot - 343419. În cadrul Adunării au participat acționari care dețin 93,38% – 320 689 de acțiuni cu drept de vot.

CU VOTUL UNANIM AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. Examinarea dării de seamă privind activitatea organului executiv și Consiliului Societății pentru anul 2018 și direcțiile prioritare pentru anul 2019;
2. Examinarea dării de seamă economico-financiare pentru anul 2018;
3. Examinarea dării de seamă a Comisiei de Cenzori a societății pentru anul 2018;
4. Alegerea și aprobaarea companiei de audit și determinarea quantumului retribuției pentru anul 2019.

*Cu respect, Directorul Societății
SA „Autocomerț-Service”*

АО “КОЛОННА 17”

28 июня 2019 года в 10-00 часов в здании АО Колонна-17 по адресу ул. Eternitatii 6 состоялось общее годовое собрание акционеров в очной ставке. На собрании приняли участие 78.53% от общего количества голосующих Акций Общества.

СОБРАНИЕ ПРИНЯЛО СЛЕДУЮЩЕЕ РЕШЕНИЕ:

- 1 Утвердили Отчет директора о финансово-хозяйственной деятельности SA Coloana17 за 2018 год и утверждения основных направлений деятельности на 2019 год
- 2 Утвердили Отчет ревизионной комиссии.
- 3 Избрали членов ревизионной комиссии Совета общества.

Совет Акционерного Общества

Stimați acționari al S.A. „Universul”!

Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. „Universul”, s-a desfășurat la 26.06.2019 cu prezența acționarilor pe adresă: or. Orhei, str.M. Eminescu nr. 7, la sediul societății. Numarul de acționari în lista oferită pentru înregistrare fiind de 23 persoane fizice cu 26600 acțiuni cu drept de vot. Înregistrați pentru a participa la adunare, 24825 acțiuni cu drept de vot, care constituie 93,327% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot al Societății.

AU FOST APROBATE URMĂTOARELE DECIZII PE MARGINEA CHESTIUNILOR DIN ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. DE A APROBA:
  - activitatea Organului Executiv al Societății conform rezultatelor anului 2018;
  - darea de seamă a Organului Executiv al Societății pentru anul 2018;
2. S-A DECIS:
  - a lăsat act de situațiile financiare a Societății pentru anul 2018;
  - a aprobat Raportul finanțiar al Societății pentru anul 2018;
3. S-a aprobat darea de seamă a Comisiei de Cenzori pentru anul 2018;
4. Venitul obținut de investit în dezvoltarea societății;
5. Venitul ce se va obține în 2019 să fie repartizat în următorul mod:
  - 5% – în fondul de rezervă;
  - 95% – în dezvoltarea societății;
6. Direcția principală de activitate pe 2019 este dezvoltarea în continuare a centrului comercial „UNIVERSUL”;
7. A împăternici Comisia de Cenzori al Societății să autentifice semnaturile Președintelui adunării, secretarului adunării cît și a listelor de acționari.

Уважаемые акционеры АО «DANA»

На основании решения совета Общества от 21 июня 2019 года АО «DANA» извещает о созыве на 19 июля 2019 года внеочередного общего собрания акционеров Общества. Форма проведения собрания: очная. Место проведения собрания: Республика Молдова, мун. Кишинев, ул. Фордеулуй, 4. Начало регистрации – 11:15. Окончание регистрации – 11:55. Начало собрания – 12:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. О реорганизации Общества путем дробления в форме выделения.
2. О проекте дробления Общества в форме выделения.
3. О рыночной стоимости активов Общества и утверждении разделительного бухгалтерского баланса Общества.
4. О проекте передаточного акта и процедуре подготовки и подписания разделительного баланса и передаточного акта сторонами, участвующими в реорганизации Общества.
5. Об учредительных документах и регламентах нового общества, создаваемого в результате выделения, и об избрании его органов управления и контроля.
6. Об уменьшении уставного капитала Общества за счет аннулирования казначейских акций, возникающих в результате выделения нового общества.
7. Об изменениях и дополнениях в устав Общества.
8. О наделении правом представлять интересы Общества и подписывать все договоры и документы, связанные с реорганизацией Общества путем выделения.

С материалами к повестке дня акционеры АО «DANA» могут ознакомиться начиная с 09 июля 2019 года в рабочие дни с 10:00 до 12:00 и с 14:00 до 16:00 у секретаря совета Общества по адресу: РМ, мун. Кишинев, ул. Тигина 49/3, кабинет 52.

Список акционеров, имеющих право участвовать в собрании, составлен по состоянию на 25 июня 2019 года.

Акционерам для участия в собрании необходимо иметь при себе удостоверение личности, представителям акционеров – удостоверение личности и доверенность, заверенную в соответствии с Законом об акционерных обществах, или иной документ, подтверждающий полномочия представителя в соответствии с положениями действующего законодательства.

*Справки по телефону: (022)54-46-05.
Исполнительный орган АО «DANA»*

În atenția acționarilor SA „Continent – Service”

Organul executiv SA „Continent – Service”, aduce la cunoștință că, pe data de 19.06.2019 a avut loc adunarea generală anuală a acționarilor SA „Continent -Service”. Numărul total de acțiuni cu drept de vot – 1732922. În cadrul Adunării au participat acționari care dețin 95,14% – 1648655 de acțiuni cu drept de vot.

CU VOT MAJORITAR AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. Examinarea dării de seamă privind activitatea organului executiv și Consiliului Societății pentru anul 2018 și direcțiile prioritare pentru anul 2019;
2. Examinarea dării de seamă economico-financiare pentru anul 2018;
3. Examinarea dării de seamă a Comisiei de Cenzori a societății pentru anul 2018;
4. Alegerea și aprobaarea companiei de audit și determinarea quantumului retribuției pentru anul 2019;

*Director SA „Continent-Service”
Borovic V.*

16. Bilanțul contabil al S.A. “Moldtelecom” la 31.12.2018:

Nr. d/o	Articolele bilanțului	Cod. rd.	La Finele perioadei de gestiune curente	La Finele perioadei de gestiune precedent
ACTIV				
1. ACTIVE IMOBILIZATE				
1.1 Imobilizari necorporale		10	547 111 037	623 017 140
1.2 Imobilizari corporale	040, 030, 020, 090		4 579 182 740	4 685 670 491
1.3 Investiții Financiare pe termen lung		70.08	2 042 475	2 042 475
1.4 Alte active imobilizate		100.12	264 045 154	214 572 211
Total capitolul 1		130	5 392 381 406	5 525 302 318
2. ACTIVE CIRCULANTE				
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	140, 160, 180		85 860 985	79 409 023
2.2 Creanțe pe termen scurt	190, 210, 220, 230, 240		198 147 199	219 947 861
2.3 Investiții Financiare curente în parti neafiliate	270		10 514 265	12 357 944
2.4 Numerar și alte elemente de numerar	250-260		15 855 910	3 635 614
2.5 Alte active circulante	290		126 219 985	107 642 742
Total capitolul 2	300		436 598 343	422 993 184
Total active	310		5 828 979 750	5 948 295 502
PASIV				
3. CAPITAL PROPRIU				
3.1 Capital social și suplimentar		320	984 193 950	984 193 950
3.2 Rezerve		330	3 270 879 606	3 266 695 503
3.3 Corectii ale rezultatelor anilor precedenți		340	2 655 850	
3.4 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți		350	52 574 910	60 722 388
3.5 Profit net (pierdere) al anului de gestiune		360	59 010 783	x
3.6 Alte elemente de capital propriu		380	30 362 042	30 362 042
Total capitolul 3	390		4 399 677 141	4 341 973 883
4. DATORII PE TERMEN LUNG				
4.1 Datorii financiare		440	317 925 402	231 120 508
Total capitolul 4	440		317 925 402	231 120 508
5. DATORII CURENTE				
5.1 Datorii Financiare	450, 460, 530		456 463 436	597 924 403
5.2 Datorii comerciale		470.49	567 008 834	687 520 194
5.3 Alte datorii curente	500, 510, 520, 540, 560, 570		87 904 937.37	89 756 515.19
Total capitolul 5	580		1 111 377 207	1 375 201 112
Total pasive	590		5 828 979 750	5 948 295 502

17. Raportul de profit și de pierderi

Nr. d/o	Indicatori	Cod. rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele perioadei de gestiune precedent
1. Venituri din vînzări		10	1 700 312 455	1 770 840 051
2. Costul vînzărilor		20	1 390 763 265	1 468 076 046
3. Profitul brut (pierdere bruta)		30	309 549 191	302 764 005
4. Alte venituri din activitatea operatională		40	68 136 601	63 840 068
5. Cheltuieli de distribuire		50	189 681 961	203 327 319
6. Cheltuieli administrative		60	58 318 530	66 742 559
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională		70	71 462 357	73 682 243
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)		80	58 222 944	22 851 952
9. Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)		90	21 337 367	56 554 780
10. Profitul (pierdere) perioadei raportare pînă la impozitare		100	79 560 311	79 406 732
11. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit		110	20 549 528	17 553 896
12. Profitul net (pierdere netă)		120	59 010 783	61 852 836

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

	Indicatori	La finele perioadei de gestiune curente	La finele perioadei de gestiune precedent
1. Profitul net		59 010 783	61 852 836
2. Activele nete ale emit			

**În atenția acționarilor
ÎM "Fabrica de brînzeturi
din Soroca" SA,**

Vă aduce la cunoștință că în perioada 16.10.2019 – 15.12.2019 va avea loc transmiterea registrului acționarilor societății de la Societatea de registru "Grupa Financiară "SA către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.

Astfel, fiecare acționar are dreptul, în condițiile legii, de a verifica până la inițierea procedurii de transmitere în cauză corectitudinea datelor aferente acțiunilor deținute înscrise la Societatea de registru.

În cazul în care ați depistat careva neconcordanțe referitor la cantitatea de valori mobiliare și/sau deținătorul acestora, vă rugăm să vă adresați la Societatea de registru sau emitent.

Contacte:

Pentru Societatea de registru - "Grupa Financiară "SA, mun. Chișinău, str. Ismail, 88/1, tel. (022)271845.
Pentru Emetent ÎM "Fabrica de brînzeturi din Soroca" SA, mun. Soroca, str. Stefan cel Mare, 133, tel. (230)31830.

**Stimați acționari
"MOLDASIG" S.A.!**

Vă aducem la cunoștință că la data de 14.06.2019 a avut loc Adunarea generală anuală ordinară a acționarilor. La Adunarea generală anuală ordinară a acționarilor "MOLDASIG" S.A.,

**AU FOST APROBATE
URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:**

- Se aprobă darea de seamă financiară anuală a societății pentru anul 2018.
- Se aprobă darea de seamă anuală a Consiliului societății pentru anul 2018.
- Se aprobă darea de seamă anuală a Comisiei de cenzori pentru anul 2018.
- A confirma organizația de audit „ECOFIN-AUDIT-SERVICE” SRL pentru încheierea contractului de audit extern pentru anul de activitate 2019 și a stabili retribuția serviciilor acesteia în conformitate cu oferta anexată.
- A alege în componența Comisiei de cenzori, pentru un termen de 2 ani, următoarele persoane: dna Balan Ana, dl Vodovoi Vadim și dl Lupușor Alexandru.
- A aproba cuantumul retribuției muncii membrilor Comisiei de cenzori a societății conform Anexei.
- A alege în componența Comitetului de Audit, pentru un termen de 3 ani, următoarele persoane: dna Stela Pahomi, dl Grigore Condurache, dna Alla Donțova. Persoanele alese în funcția de membru al Comitetului de Audit vor începe să-și exercite funcțiile doar după aprobarea candidaturilor acestora de către Comisia Națională a Pieței Financiare din Republica Moldova, în calitate de Autoritate de Supraveghere.
- A alege în funcția de Președinte al Comitetului de Audit pe dl Grigore Condurache.
- A nu achita retribuție pentru munca desfășurată de către membrii Comitetului de Audit.
- A aproba Regulamentul de organizare și funcționare al Comitetului de Audit al Societății, conform Anexei.
- A aproba Codul de guvernanță corporativă al „MOLDASIG” S.A. în redacție nouă, conform Anexei.
- Nu se aprobă repartizarea profitului anual al societății obținut în anul 2018 conform propunerii Consiliului Societății.
- Nu se aprobă repartizarea profitului anual al societății obținut în anul 2018 conform propunerii BC „Banca de Economii” S.A.
- Nu se aprobă normativele de repartizare a profitului Societății pentru anul 2019 conform propunerii Consiliul societății „MOLDASIG” S.A.
- Nu se aprobă normativele de repartizare a profitului Societății pentru anul 2019 conform propunerii BC „Banca de Economii” S.A.

**Stimate acționar
al ÎP "Costești" S.A.!**

ÎP "Costești" SA, Vă aduce la cunoștință că la 27.06.2019, de către Consiliul Societății, a fost hotărâtă convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care va avea loc la 22.07.2019, la ora 11.00, pe adresa: r. Ialoveni, s. Costești, str. Ștefan cel Mare, 71.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR:

- Cu privire la majorarea capitalului social prin emisie suplimentară de acțiuni;
- Cu privire la introducerea modificărilor și completărilor la Statutul Societății;
- Cu privire la împunerării;
- Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor la orele 11.00, în incinta Societății pe adresa: r-l Ialoveni, s. Costești, str. Ștefan cel Mare, 71

Lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 01.07.2019.

Înregistrarea participantilor va începe la orele 10.00 și pînă la orele 10.55, în incinta Societății pe adresa: r-l Ialoveni, s. Costești, str. Ștefan cel Mare, 71

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi, începînd cu 08.07.2019 de la orele 10.00 pînă 15.00 la sediul Societății pe adresa: r-l Ialoveni, s. Costești, str. Ștefan cel Mare, 71

Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

S.A. „Lusmecon”

dezvăluie informația, potrivit prevederilor legislației în vigoare și poate fi vizualizată prin intermediul Mecanismului oficial de stocare a infotășiei: <https://emitent-msi.market.md> și pe pagina web proprie – <http://lusmecon.com>, sau la sediul societății.

**Societatea pe acțiuni
“GARA NORD”**

În conformitate cu pct. a) al. (3) art. 53 Legii privind societățile pe acțiuni, Consiliul Societății "Gara Nord" S.A. la data de 26 iunie 2019 a luat următoarea decizie:

- de a convoca Adunarea generală extraordinară a acționarilor SC "Gara Nord" S.A. pe data de 26 iulie 2019, pe adresa: mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam, 58. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor SC "GARA NORD" S.A. și va avea următoarea

ORDINE DE ZI:

- Confirmarea societății de audit pentru efectuarea auditului obligatoriu ordinat anual, pentru anul 2019 și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.

Începutul adunării la ora 14.00.

Începutul înregistrării la ora 13.30.

Procedura votării la Adunarea generală extraordinară se va efectua prin vot deschis.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare va fi perfectată la situația din 01 iulie 2019.

Acționarii pot lua cunoștință de materialele ordinii de zi a Adunării acționarilor începînd cu 16 iulie 2019, între orele 09.00 și 16.00, pe adresa: Chișinău, str. Mitropolit Varlaam, 58. (Anticamera SRL "Gările Auto Moderne", telefon de contact: (022)-542206).

Informația despre ținerea Adunării generale extraordinare a acționarilor SC "GARA NORD" S.A. cu participarea acestora se expediază în adresa fiecărui acționar printr-un aviz în formă scrisă, pe adresa indicată în lista acționarilor și se publică în organul de presă – „CAPITAL MARKET”.

Cheltuielile referitor la petrecerea Adunării generale extraordinare a acționarilor le suportă societatea.

"PLAI-FRUCT" S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

Hotărîrile adunării generale extraordinare a acționarilor care a avut loc cu prezența acționarilor la 28.06.2019 pe adresa: or. Străeni, str. Orheiului, 2, cvorum 97,9%

**PRIN VOTUL MAJORITAR AU FOST
APROBATE URMĂTOARELE DECIZII
PE CHESTIUNILE DIN ORDINEA DE ZI:**

- S-a aprobat darea de seamă anuală a Consiliului Societății pentru an. 2018.
- S-a aprobat darea de seamă financiară anuală a societății pentru an. 2018.
- S-a aprobat acoperirea pierderilor a. 2018 din contul profitului anilor viitori. S-au aprobat normativele de repartizare ale profitului pentru an. 2019: 5% – capitalul de rezervă, 95% – acoperirea pierderilor anilor precedenți.

- Se alege pe un termen de un an Consiliul Societății în următoarea componență: Baltaga Sergiu, Pleșca Ion, Borș Fedosii.
- Se alege Comisia de Cenzori Societății pe un termen de un an în următoarea componență: Dudnic Tatiana, Croitoru Nina, Sîrbu Veronica.
- Se alege dl Baltaga Sergiu în calitate de Președintele Consiliului Societății pe un termen de un an.

- S-a aprobat admiterea valorilor mobiliare ale Societății pe piață reglementată gestionată de "Bursa de Valori a Moldovei" S.A. Se pune în sarcina Administratorului "PLAI-FRUCT" S.A. – dhei Lazari Nadejda să asigure prezentarea deciziei prezente la "Bursa de Valori a Moldovei" S.A. și la CNPF, precum și să asigure efectuarea tuturor procedurilor necesare vizînd valorificarea deciziei prezentei, inclusiv cu împunerării lui Bumbu Ruslan în calitate de persoană responsabilă de realizarea acestor atribuții.
- S-a aprobat Statutul Societății în redacție nouă. Se împuneră să asigure perfectarea și semnarea tuturor actelor necesare și să înregistreze Statutul Societății în redacție nouă la Agentia Servicii Publice.
- S-a aprobat Codul de guvernanță corporativă a Societății.

- S-a aprobat Regulamentul Consiliului Societății.
- S-a aprobat Regulamentul Organului Executiv a Societății.
12. S-a aprobat Regulamentul Comisiei de Cenzori a Societății.
13. S-a aprobat Politica internă a Societății.

14. S-a aprobat organizația de audit SRL "Audit Elit Consulting" pentru prestare a serviciilor de audit pentru anul 2019 inclusiv și autentificarea raportului financiar corectat în rezultat reevaluării activelor Societății și s-a stabilit cuantumul remunerării serviciilor prestate.
15. S-a aprobat autentificarea semnaturilor președintelui și secretarului adunării de către membrii Comisiei de Cenzori a Societății.

SA „Incomlac”

La data de 28 iunie 2019 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Incomlac” la care

**S-AU APROBAT
URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:**

- S-a aprobat transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
- S-a aprobat la constituirea fidejusiunii societății către persoanele terțe.
- S-a împunerit administratorul societății sau în lipsa administratorului membrul consiliului cu dreptul de a semna contractele gaj/ipotecă, fidejusiune, mandat și alte contracte și documente legate de constituirea garanților.
- S-au autentificat semnaturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

organizează concurs privind achiziția Serverelor DELL PowerEdge R740 sau modele similară HP, Fujitsu.

Data de depunere a ofertei este 10 iulie 2019, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la: achiziții@maib.md / 022 303-598, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”. Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9.

“D-INVEST-CIOCANA” SA

Aviz cu privire la hotărîrile aprobate de adunarea generală anuală a acționarilor din 18/06/2019:

În listele acționarilor utilizate pentru înregistrarea participanților la adunare sunt înscrise 8 acționari. Pentru participare la adunare s-au înregistrat 1 persoană (1 reprezentant), care în total deține 50051 acțiuni cu drept de vot (voturi), ce constituie 88,21% din numărul total de acțiuni cu drept de vot ale societății.

TOATE HOTĂRÎRILE AU FOST APROBATE CU MAJORITATEA 100% DIN VOTURILE REPREZENTATE LA ADUNARE, INCLUSIV:

- A aproba Raportul directorului privind activitatea societății în anul 2018.
- A lăsat act de darea de seamă financiară a societății (situații financiare) pentru anul 2018.
- A aproba darea de seamă a comisiei de cenzori pentru anul 2018
- A constată lipsa profitului net al societății pentru anul 2018 pentru repartizare din cauza acumulării pierderilor.
- A aproba direcțile prioritare de activitate a societății pe anul 2019.
- A aproba valoarea evaluată a bunurilor societății și valoarea evaluată a acțiunilor plasate de societate conform rapoartelor de evaluare întocmite de evaluatorul S.A. "EVALESTIM".
- A reorganiza S.A. "D-Invest-Ciocana" (IDNO-cod fiscal 1006600009549, sediu: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62/2) pe cale de reorganizare prin transformare în societate cu răspundere limitată S.R.L. "D-INVEST-CIOCANA" (IDNO-cod fiscal 1006600009549, sediu: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62/2), care va deveni unicul succesor de drepturi și obligații al societății reorganizate.
- A aproba capitalul social în valoare de 56741 lei și mărimea cotelor de participare a fondatorilor societății înființate în rezultatul reorganizării.
- A aproba statutul societății "D-INVEST-CIOCANA" S.R.L., actul de transmitere, bilanțul contabil și a împunerici pe Gutuleac Veaceslav să semneze aceste acte în numele fondatorilor.
- A constitui organele de conducere și control ale societății noi înființate: a desemna în funcție de administrator pe Serghei Roșca pe 5 ani și în funcție de cenzor pe Căpățină Marcel pe 3 ani, a aproba contractele individuale de muncă cu ei și a împunerici pe dl Gutuleac Veaceslav să semneze în numele "D-INVEST-CIOCANA" S.R.L.
- Pentru semnarea cererilor și altor acte referitoare la reorganizarea întreprinderii se desemnează: reprezentant din partea "D-INVEST-CIOCANA" S.A. – Gutuleac Veaceslav, reprezentant din partea "D-INVEST-CIOCANA" S.R.L. – Serghei Roșca.
- A împunerici cenzorul Căpățină Marcel să autentifice semnaturile președintelui și secretarului adunării pe proces-verbal al adunării acționarilor din 18.06.2019.

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

Банки и перерабатывающая промышленность интересны иностранным инвесторам

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.26 (800)
Среда, 3 июля 2019 г.

Цена 7 леев

Молдавский рынок страхования выходит на новый этап развития с вступлением 1 июля 2019 года в силу нового порядка расчета страховых премий в обязательном страховании внутренней и внешней автогражданской ответственности и введением в действие ориентировочной премии в этом типе страхования, утвержденной органом по надзору. Нововведения являются частью процесса перехода к режиму либерализации тарифов в обязательном страховании внутренней и внешней автогражданской ответственности.

В Национальной комиссии по финансовому рынку еще раз сообщили, что либерализация будет проводиться поэтапно, чтобы избежать неудачной практики ряда европейских стран при либерализации тарифов ОСАГО. Поэтому для начала с 1 июля этого года страховщики будут применять ориентировочную премию в обязательном страховании внутренней и внешней автогражданской ответственности, установленную в соответствии с Единой методологией, утвержденной органом по надзору в лице НКФР.

Каждый страховщик будет рассчитывать тариф ОСАГО на основе собственной статистики, а НКФР будет устанавливать и утверждать не менее одного раза в год ориентировочную премию на основе статистической информации по рынку страхования. Ориентировочная премия заменяет базовую премию, используемую до сих страховщиками. В настоящее время на рынке действуют 14

В Молдове началась либерализация тарифов в страховании ОСАГО

сторонних компаний, девять из них вправе выдавать страховые полисы «Зеленая карта».

О порядке расчета и применения ориентировочной премии, средней стоимости полиса внутреннего и

внешнего ОСАГО, и в целом об ожиданиях органа по надзору от либерализации тарифов ОСАГО рассказала глава генерального управления страхования НКФР Татьяна Чобану.

Она отметила, что либерализация тарифов будет проводиться постепенно и прудциально, без серьезных последствий для стра-

Продолжение на стр. 2

Вниманию компаний – субъектов публичного интереса!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:

022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Агентство “Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,

email – gt@capital.market.md

Курс валют на 3.07.2019 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	18.0480
EUR	1	20.3916
UAH	1	0.6894
RON	1	4.3070
RUB	1	0.2852

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156

Комрате: №169

Кагуле: №170

Оргееве: №150

Хынчештах: №161

Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

В Молдове началась либерализация тарифов в страховании ОСАГО

Продолжение. Начало на стр. 1

хователей и нарушений работы рынка обязательного страхования автогражданской ответственности. Плюсом в этом смысле является расчет ориентированной премии на основе статистических данных по рынку страхования за последние пять лет (2013 – 2018 гг.) и ее утверждение органом по надзору не менее одного раза в год. Надо отметить, что страховщики будут применять ориентированную премию, рассчитанную органом по надзору, и в страховании внешней автогражданской ответственности («Зеленая карта»), пока Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств находится под мониторингом Совета бюро в Брюсселе.

Базовая страховая премия и корректирующие коэффициенты в обязательном страховании внутренней автогражданской ответственности, рассчитываемые страховщиками согласно методологии, будут введены в действие с 1 июля 2020 года.

Ориентированная премия устанавливается при заключении страховых договоров в информационной автоматизированной системе RCA Data в зависимости от категории автотранспортного средства; территории использования; юридического статуса владельца автотранспортного средства; типа договора; возраста и водительского стажа страхователя и пользователя автотранспортного средства.

При заключении договоров не будет использоваться система bonus-malus, она рассчитывается автоматически с учетом истории ущерба индивидуально для каждого страхователя.

По словам главы генерального управления по страхованию при НКФР, неуправляемый уровень ущерба в сфере ОСАГО может привести к серьезным потрясениям во всей системе страхования из-за значительной доли этого вида страхования на профильном рынке. Динамика ущерба в первом квартале 2019 года указывает на то, что на рынке ОСАГО средний размер выплаченного ущерба увеличился на 13%, до 16 820,75 лея (16 599,94 лея в I квартале 2018 года). Выросла и сумма выплаченных возмещений

– 19,3 млн лея (+15,57% против 2018 года). «В связи с этим очень важно, чтобы страховщики соответствовали новым требованиям к платежеспособности, техническим резервам, диверсификации активов и т. д.».

Т. Чобану сообщила, что согласно расчетам на основе Единой методологии и анализу комбинированной операционной ставки в соотношении с совокупным ущербом (выплаченным и невыплаченным), базовая премия в обязательном страховании внутренней автогражданской ответственности вырастет с 1 июля этого года в среднем примерно на 50 леев и составит 704 лея (+8%). Годовая премия в страховании внешней автогражданской ответственности для зоны 1 (Украина и Беларусь) снизится на 3 евро или 9% и составит 30 евро на один год. Для зоны 2 (Украина, Беларусь и Россия) стоимость премии составит 232 евро, что на 3% больше (ранее 224 евро). Для зоны 3 (все страны международной системы страхования «Зеленая карта») цена страховки повысится на 3% и составит 513 евро.

Татьяна Чобану заявила, что новые пруденциальные правила на рынке страхования послужат повышению уровня защиты потребителей и инвестиционной среды в этом сегменте небанковского финансового рынка.

Лилия АЛКАЭ

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе заседания от 1 июля 2019 года

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) принял решения, согласно полномочиям, наделенным законодательством о функционировании сегментов и участников небанковского финансового рынка, в частности:

РЕГУЛИРОВАНИЕ:

- поправки в Постановление НКФР №48/10 от 29.10.2018 о размере пошлин и платежей путем включения пошлин для рассмотрения заявлений на регистрацию в Реестре страховых агентов / агентов банкашуранс, а также для выдачи соответствующего подтверждения (для физического лица – 100 леев; для юридического лица – 1000 леев).

АВТОРИЗАЦИЯ:

- регистрация в Государственном реестре ценных бумаг реструктуризации прежней эмиссии акций SA ACOPERĂMÎNTUL MAICII DOMNULUI, путем повышения номинальной стоимости простой именной акции с 100 до 3400 леев за счет собственного капитала. Уставный капитал компании после реструктуризации эмиссии составит 805 800 леев (237 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 3400 леев / акция);
- проспект добровольного предложения, объявленного оферентом ESCORT-TRANS SRL, предметом которого является приобретение 115 209 простых именных акций, выпущенных REUPIES SA, по цене 6 леев / акция, сроком действия 15 дней с момента объявления;
- одобрение заявления на обязательный отзыв, направленный акционерам Акционерного общества MOLDLOTO оферентом DENIR LUX SRL, предметом которого является 1295 простых именных акций, выпущенных АО MOLDLOTO;

- начало процедуры исключения из Государственного реестра юридических лиц AEI AVANTAJ-CREDIT в соответствии со ст. 48 частью (6) Закона о ссудо-сберегательных ассоциациях №139/2007;
- государственная регистрация изменений, внесенных в устав AEI HILIUTI-RİŞCANI (утвержденных на внеочередном общем собрании членов от 26.05.2019);
- выдача трастовым компаниям BV Fiduciar Invest SA и Econ-Renăștere SA предварительного согласия на приобретение государственных ценных бумаг.

НАДЗОР:

- повторное предписание восьми эмитентам ценных бумаг, допущенным к торгу в рамках многосторонней торговой системы, принять меры по передаче реестров акционеров от регистрационного общества Единому центральному депозитарию ценных бумаг, в том числе опубликование информации, адресованной держателям ценных бумаг в Monitorul Oficial al RM, согласно графику и образцу объявления, установленному п. 1.2. Постановления НКФР №5/1, в газете, предусмотренной уставом, и на сайте эмитента, если таковой имеется;
- акт по результатам комплексной проверки соблюдения AEI CREDITE DIN BARABOI закона о деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций за период деятельности 01.05.2016 – 30.04.2019. Кроме того, принято решение начать привлечение к административной ответственности исполнительного директора AEI CREDITE DIN BARABOI согласно Кодексу об административных правонарушениях Республики Молдова.

Пресс-служба НКФР

ПРЕСС-РЕЛИЗ НКФР

Новые правила в контексте либерализации тарифов страхования ОСАГО

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) доводит до сведения широкой общественности, что с 1 июля 2019 года вводятся новые правила пруденциального характера о порядке представления, одобрения и применения актуарных расчетов страховых премий обязательного страхования внутренней и внешней автогражданской ответственности. Новые правила начинают процесс перехода к либерализации тарифов обязательного страхования внутренней и внешней автогражданской ответственности согласно европейской практике в сфере страхования, а их цель заключается в поддержке доверия и инвестиционной среды в этом сегменте финансового посредничества.

Так, для минимизации влияния возможных рисков, вызванных данным процессом, начиная с 1 июля этого года страховщики применяют ориентированную премию по внутреннему страхованию автогражданской ответственности, рассчитанную органом надзора, которая заменит базовую премию, применяемую до сих пор. Ориентированная премия рассчитывается на основе статистических данных по рынку страхования за последние пять лет (2013 – 2018 гг.) и утверждается органом по надзору не менее одного раза в год. Кроме того, во время мониторинга Национального бюро страховщиков автотранспортных средств со стороны Совета бюро в Брюсселе страховщики будут применять ориентированную премию, рассчитанную органом по надзору в сфере обязательного страхования внешней автогражданской ответственности.

Отметим, что ориентированная премия будет устанавливаться при заключении страховых договоров в Информационной автоматической системе RCA Data в зависимости от категории автотранспортных средств, территории использования, правового статуса владельца автомобиля, типа договора, возраста и водительского стажа страхователя и пользователя автотранспортным средством, без системы bonus-malus, которая будет применяться автоматически в зависимости от истории ущерба индивидуально для каждого страхователя.

Так, страховщики, владеющие лицензией на право обязательного страхования автогражданской ответственности, должны ежегодно до 15 марта текущего года представлять органу по надзору техническую базу расчета по статистическим данным, согласно приложению к Единой методологии расчета базовой страховой премии и корректирующих коэффициентов обязательного страхования внутренней и внешней автогражданской ответственности, утвержденной Постановлением НКФР №57/13 от 28.12.2018.

Согласно расчетам на основе Единой методологии и анализа комбинированной операционной ставки по отношению к совокупному ущербу (оплаченному и невыплаченному), по решению НКФР, с 1 июля годовая базовая премия по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств будет стоить на 8% дороже – 704 лея. Годовая премия в страховании «Зеленая карта» для зоны 1 (Украина и Беларусь) будет стоить на 3 евро или 9% меньше – 30 евро на один год. Для зоны 2 (Украина, Беларусь и Россия) стоимость договора составит 232 евро, что на 3% больше (ранее 224 евро). Для зоны 3 (все страны международной системы страхования «Зеленая карта») цена страховки повысится на 3% и составит 513 евро.

Базовая страховая премия и корректирующие коэффициенты, рассчитанные страховщиками согласно новой Методологии, вступили в силу с 1 июля 2020 г.

Пресс-служба НКФР

Эксперты МВФ оценили достижения НКФР в секторе небанковского кредитования

Руководство и менеджмент управлений Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) провели в пятницу, 28 июня, встречу с экспертами Международного валютного фонда (МВФ), находящимися с миссией в Молдове с 26 июня по 10 июля.

Председатель НКФР Валериу Кицан проинформировал делегацию МВФ о мерах, принятых органами по надзору в процессе реформирования и изменения нормативной базы в сферах страхования и небанковского кредитования, а также о динамике обоих секторов небанковского финансового рынка.

В ходе дискуссий была отмечена необходимость внесения поправок в Закон об организациях небанковского кредитования, относящихся к обязанности включения этих субъектов в систему отчетности бюро кредитных историй и обеспечения обмена информацией между бюро.

Эксперты МВФ отметили необходимость внесения четких положений в сфере наказаний, которые может применять орган по надзору за нарушения законодательства, допущенные организациями небанковского кредитования, их акционерами / учредителями и / или управляющими.

Представители НКФР обсудили с экспертами МВФ и другую поправку, связанную с включением ряда ограничений в процессе привлечения организациями небанковского кредитования возвратных средств от общественности.

Глава миссии МВФ Рубен Атоян и постоянный представитель МВФ в Молдове Владимир Тулун отметили достижения на небанковском финансовом рынке и выразили удовлетворение результатами, полученными в секторе небанковского кредитования.

В завершение встречи миссия МВФ представила подробные рекомендации по укреплению надзора со стороны НКФР в секторе небанковского кредитования в целях минимизации риска излишнего долгового бремени населения и защиты бенефициариев этих финансовых продуктов.

Пресс-служба НКФР

Банки и перерабатывающая промышленность интересны иностранным инвесторам

Несмотря на то, что в Республике Молдова существует Стратегия по привлечению инвестиций, особого роста здесь не отмечено. Политическая нестабильность, постоянная коррупция и бюрократия – таковы основные препятствия на пути привлечения капитала. В I квартале 2019 года прямые иностранные инвестиции (ПИИ) составили 118,06 млн долларов США, сообщили в Национальном банке Молдовы.

Прямые инвестиции в национальную экономику в I квартале 2019 года (чистое поступление капитала) составили 119,83 млн долларов США, из которых инвестиции в уставный капитал составили 57,13 млн долларов США (поступления – 65,13 млн долларов США, вывод капитала – 8,00 млн долларов США). Реинвестированная прибыль составила 53,62 млн долларов США (в том числе банковский сектор реинвестировал 13,26 млн долларов США, другие отрасли – 40,36 млн долларов США).

Самыми привлекательными отраслями национальной экономики для иностранных инвесторов стали банки (около 30%) и перерабатывающая промышленность (22,4%). Экономисты объясняют это тем, что инвестиции в банки подвержены меньшему риску, а перерабатывающая промышленность занимается производством на давальческом сырье.

Последний доклад Doing Business 2019 сообщает, что Республика Молдова занимает 47-е место из 190 стран, снизившись на три позиции по сравнению с 2018 годом. Среди 10 показателей, по которым проводилась оценка, Молдова достигла успеха только в «открытии бизнеса» – 14-е место, что на семь позиций выше против прошлого года. Остальные показатели ухудшились: получение разрешения на строительство (165-е место в 2018 г. – 172-е место в 2019 г.), доступ к электроэнергии, регистрация права собственности, доступ к кредитам, выплата налогов, исполнение договоров.

НЕОЖИДАНО: БОЛГАРЫ ЛИДИРУЮТ СРЕДИ ИНВЕСТОРОВ В БАНКИ

С точки зрения страны происхождения, болгары и голландцы лидируют в списке инвесторов в банковскую систему – по 101,4 млн и 99,7 млн долларов США соответственно. Появление болгар в этом списке обусловлено тем, что Doverie-Invest купил 77,62% уставного капитала Moldindconbank. В сентябре 2017 г. Doverie United-Holding AD получил предварительное согласие НБМ на приобретение 50,01% в Victoriabank. По информации портала Seenews.com, болгарская группа компаний объявила затем об отказе от приобретения акций Victoriabank, так как не было достигнуто соглашение об условиях сделки.

Правительство стремится направить экономику на производство экспортной продукции и эффективнее использовать возможности страны как транзитного пункта между Востоком и Западом. Также, согласно Национальной стратегии развития Республики Молдова на

2012 – 2020 гг., намечено изменение парадигмы развития экономики, а именно отказ от модели роста, основанной на потреблении при поддержке денежных переводов в пользу динамической модели, основанной на привлечении иностранных и местных инвестиций, а также развитии отраслей, способных экспортствовать товары и услуги.

Наличие соглашений о свободной торговле на международном и региональном уровнях, низкое налоговое давление, относительно дешевая и квалифицированная рабочая сила, выгодное географическое расположение страны, почвы, благоприятный климат, богатые традиции в перерабатывающей промышленности, особенно в сфере агропищевого производства – все это, несомненно, составляет сильные стороны инвестиционной конкурентоспособности Республики Молдова.

ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ В МОЛОДОВЕ ХРОМАЕТ

Влияние иностранных инвестиций на экономику страны бесспорно: последствия инвестиций скаживаются на производстве товаров и услуг, на потреблении, одновременно стимулируя спрос и предложение. Инвестиции создают новые виды экономической деятельности, а в итоге растет производство товаров и услуг, необходимых для сильной и процветающей экономики.

Вместе с тем, по сравнению с другими странами региона, инвестиционный климат Молдовы хромает. Об этом говорит и положение страны в международных рейтингах, и прямое сравнение макроэкономических показателей и уровня привлечения прямых иностранных инвестиций по странам. Важно и то, что ПИИ влекут за собой и элементы экономической ситуации страны происхождения инвестиций в национальную экономику и общество. Анализ динамики прямых иностранных инвестиций за последние 15 лет указывает на постоянный их рост (свыше 3,9 млрд долларов США в 2014 году), более чем в 4 раза по сравнению с 2004 годом. Начиная с 2008 года отмечается нисходящая динамика притока прямых иностранных инвестиций. В результате мирового кризиса потоки ПИИ резко упали. Кризис сильно подорвал веру иностранных инвесторов в способность восстановления переходных экономик, включая и Республику Молдова. Многие проекты были остановлены, от ряда проектов просто отказались.

Уровень проникновения иностранного капитала в экономику заметен по показателю прямых иностранных инвестиций, приходящихся на душу населения. Эмпирические данные указывают на явный разрыв между странами региона, у нашей страны низкий

показатель – 1052 доллара США. Для примера: в Украине этот показатель составляет 1696 долларов США на душу населения, в Румынии – 3899 долларов США.

Дальнейшее движение к развитию деловой среды и улучшению инвестиционного климата даст положительные результаты для конкурентоспособности Молдовы в сфере привлечения ПИИ. Это приведет к росту экспорта, увеличению числа жизнеспособных предприятий, стремящихся внедрять инновации, создавать привлекательные рабочие места, обеспечить высокую производительность и конкурентоспособную экспортную продукцию. Это отразится и на макроэкономических показателях и продвижении Молдовы вверх в международных рейтингах.

НЕДОВЕРИЕ К ЮСТИЦИИ ОТТАЛКИВАЕТ БИЗНЕС

Эксперт IDIS Viitorul Виорел Пырван считает, что нежелание бизнеса приходить в Молдову вызвано отсутствием непрерывности, предсказуемости и стабильности налоговой политики. Налоговое законодательство является объектом постоянного толкования регулирующих органов, и его применение на практике неоднородно и непредсказуемо.

Есть недоверие к юстиции в результате коррупции в судебной системе. Из-за неоднократных случаев лишения права собственности при помощи судебных инстанций давно укоренилось мнение, что в Молдове закон не работает, и никто не может чувствовать себя защищенным.

«Многие предприниматели считают, что в Молдове нет эффективных судов, которые могли бы помочь разрешить коммерческие споры, они не применяют законы объективно и без дискриминации», – говорит В. Пырван.

Экономические агенты считают, что проверки проводятся с единственной целью – наказать их, а их частота и порядок проведения препятствуют деятельности компаний. «Органы контроля и инспекторы не соблюдают фундаментальные принципы проверки, допускают злоупотребления и нарушают права экономического агента».

«Абсолютное большинство предпринимателей считают, что существует монопольная практика и нелояльная конкуренция. В пример приводят Государственную налоговую службу, использующую проверки как инструмент давления на компанию, чтобы помочь конкуренту. Среди предлагаемых поправок в законодательство о защите конкуренции – отделение политики от бизнеса, в том числе деполитизация регулирующих органов в этой сфере», – считает Пырван.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

ПРЕСС-РЕЛИЗ НКФР

НКФР начала процедуру финансового оздоровления страховой компании MOLDOVA-ASTROVAZ SA

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) доводит до сведения общественности о начале процедуры финансового оздоровления страховой компании MOLDOVA-ASTROVAZ SA, согласно ст. 42 Закона №407/2006 о страховании, по результатам тематической проверки, проведенной в данном субъекте, по состоянию на 31.12.2018. В рамках проверки выявлен ряд отклонений и нарушений при формировании страховых технических резервов, в том числе при выдаче страховых полисов «Зеленая карта».

На время процедуры финансового оздоровления, начиная с 01.07.2019, компании MOLDOVA-ASTROVAZ SA запрещено подписывать новые договоры обязательного страхования внешней автогражданской ответственности («Зеленая карта»). Кроме того, компании MOLDOVA-ASTROVAZ SA запрещено осуществлять инвестиционную деятельность посредством отчуждения активов без предварительного согласия органа по надзору.

НКФР сообщает, что начиная с 02.04.2018 указанный страховщик находился в процессе финансового оздоровления. План финансового оздоровления не дал требуемых результатов (сохранение дефицита, увеличение расходов, в том числе распределение посреднических дивидендов). Исходя из этого НКФР считает, что менеджмент страховщика не соответствует предписаниям нормативных актов, нарушения не прекращаются, финансовая стабильность компании не обеспечена, таким образом, права страхователей находятся под угрозой.

В связи с этим НКФР отмечает, что MOLDOVA-ASTROVAZ SA сохраняет ответственность по выполнению всех договорных обязательств.

Пресс-служба НКФР

Полный текст данного Постановления НКФР читайте на стр. 6.

Вниманию акционеров КБ «Moldindconbank» АО!

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

28.06.2019 г., в помещении Национального театра имени Михая Еминеску, по адресу: мун. Кишинэу, Бульвар Штефана чел Маре, 79 было проведено очередное годовое Общее собрание акционеров КБ „Moldindconbank” А.О. в очной форме. На очередном годовом Общем собрании акционеров КБ „Moldindconbank” А.О., участвовали акционеры банка или их представители, которые владеют 94,44% из общего количества акций с правом голоса, находящихся в обращении.

В РЕЗУЛЬТАТЕ РАССМОТРЕНИЯ ВОПРОСОВ ПОВЕСТКИ ДНЯ, ОЧЕРЕДНОЕ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ КБ „MOLDINDCONBANK” А.О.:

1. Принято к сведению годовой финансовый отчет КБ „Moldindconbank” А.О. за 2018 год; годовую финансовую отчетность BC „Moldindconbank” S.A., составленную в соответствии с Международными Стандартами Финансовой Отчетности за финансовый год, завершившийся 31.12.2018 г., с пояснительными записками и Отчетом независимого аудитора, составленным аудиторским обществом „Moore Stephens KSC” S.R.L.
2. Утвержден годовой отчет Совета банка за 2018 год.
3. Избрали в качестве членов Совета КБ „Moldindconbank” А. О. следующих лиц: Spînu Ana, Baragliannis Nikolaos, Penov Sasho, Stoev Ventsislav, du Breil de Pontbriand Gaël, Jean-Marie, Ghislain, Gérard, Basunia Tamjid Hossain, Nikolov Nikolay.
4. Принято решение не осуществлять выплату годовых дивидендов и вернуться позже к рассмотрению данного вопроса.

Правление КБ «Moldindconbank» А.О.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель:

Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств „Moldpres” и „InfoMarket”.

Статьи, помеченные знаком №, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах „Capital Market”, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “Edit Tipar Grup” SRL

Вице-президент НБМ Аурелие Чинчлей: «Мы готовы перенимать всё лучшее из мирового опыта в сфере платежей»

– Национальный банк Молдовы представил на публичное обсуждение два проекта: о платежах через банковские карты и платежные терминалы, и о роли поставщиков и участников на этом рынке. В связи с этим расскажите о ключевых положениях проектов, предложенных на обсуждение, о текущей ситуации и о причинах, побудивших НБМ как регулятора начать дискуссии на эту тему.

– Цель проектов – установление максимальных сумм комиссии при платежах посредством банковских карт, взимаемых операторами платежных услуг. Намеченные нормы представляют собой важный шаг к повышению прозрачности процесса взимания такой комиссии. Кроме того, предложенные поправки преследуют цель оптимизировать расходы государственного бюджета и увеличить заинтересованность коммерсантов и потребителей в оплате банковскими картами. Проанализировав полученные обращения, Национальный банк счел своевременным и необходимым снизить комиссию по платежам за госуслуги посредством банковских карт и постепенно понизить комиссию, применяемую для торговцев (MSC) в физической среде.

Так, для комиссии, применяемой операторами платежных услуг для оплаты госуслуг, Национальный банк предлагает ввести максимум 0,5% на операцию и поэтапно снизить комиссии, применяемые для торговцев по операциям в физической среде. Проект решения размещен на сайте банка для общественного обсуждения и находится на стадии доработки. После консультаций со всеми заинтересованными сторонами будет принято соответствующее решение.

Согласно недавнему исследованию рынка,енному НБМ, лицензированные банки Республики Молдова применяют следующие комиссии для торговцев, располагающих POS-терминалами (в физической среде):

– в среднем 1,5% – при приеме собственных карт, выпущенных банком;

– в среднем 2,0% – при приеме карт, выпущенных другими банками Республики Молдова;

– в среднем 2,7% – при приеме карт, выпущенных иностранными банками.

Государства – члены Европейского союза (ЕС) установили, что поставщики платежных услуг (бенефиции и платящие из ЕС) не предлагают и не требуют межбанковскую комиссию выше 0,2% от суммы каждой сделки, осуществленной с дебетовой картой, а при использовании кредитной карты – максимум 0,3% от суммы операции.

В 2018 году межбанковская комиссия по банковскому сектору Республики Молдова в целом составила в среднем 1,18%, намного превысив уровень, установленный в ЕС.

– На первый взгляд эта инициатива не касается большинства рядовых пользователей банковских карт, так как относится к распределению взимаемых пошлин между банком-эмитентом, платежными центрами и международными платежными системами. Так ли это, или эта проблема касается широкого круга лиц? В какой мере нынешняя система учитывает интересы торговых сетей, сектора услуг и т.д., а также создание условий для расширения инфраструктуры безналичных платежей посредством платежных систем?

– Нормы регулирования, выставленные на общественное обсуждение заинтересованными сторонами, применяются поставщиками платежных услуг в их отношениях с субъектами, которые принимают к оплате банковские карты. Поправки направлены на увеличение объемов электронных платежей, в частности посредством банковских карт, что должно мотивировать торговцев принимать банковские карты и приведет к расширению сети приема карт.

Осуществление этих взаимозависимых процессов может создать предпосылки для развития инфраструктуры системы приема платежей, это позволит держателям банковских карт платить с помощью карты в любом месте без необходимости снимать деньги в банкоматах для осуществления

платежей, в том числе платежей в бюджет (публичные услуги и так далее).

Согласно информации из отчетов поставщиков платежных услуг, количество карт, находящихся в обороте, по состоянию на конец I квартала 2019 года составило 1,9 миллиона единиц, что на 6,9% больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Мы сильно отстаем от ЕС по количеству карт на душу населения (в ЕС на душу населения приходится в среднем две банковские карты, у нас одна карта приходит на двух жителей). Вместе с тем ритм увеличения количества выпускаемых в последние годы карт вселяет оптимизм.

В I квартале 2019 года посредством банковских карт, выпущенных поставщиками платежных услуг Молдовы, было осуществлено в стране и за ее пределами 17,8 миллиона операций на сумму 15,6 млрд леев, что больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, на 31,1% по количеству и на 21,6% – по сумме.

Так, 62,0% от общей суммы операций с картами, выпущенными в стране, – это безналичные платежи, а 38,0% – снятие наличных.

Из общего количества операций с картами, выпущенными в Молдове, 81,9% приходится на местные операции. Из них в I квартале 2019 года безналичные платежи составили 54,0% по количеству (против 45,7% в I квартале 2018 года) и 16,8% – по сумме (13,7% в I квартале 2018 года).

Осуществленные за рубежом операции с картами, выпущенными в Молдове, составили 18,1% от общего числа операций. В I квартале 2019 года такие операции выросли на 48,7% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Из общего числа операций за рубежом (3,2 миллиона) 98,1% составляют безналичные платежи. Надо отметить, что незначительная доля операций по снятию наличных за границей (1,9%) объясняется в том числе и высокими тарифами банков – эмитентов карт: в среднем они составляют около 1,5% от суммы операции плюс 3 евро.

Что касается сети приема в Республике Молдова, надо сказать, что она постоянно расширяется. Общее число POS-терминалов, установленных торговцами по состоянию на I квартал 2019 года, составило 16 тысяч единиц, что на 11,6% больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

отражать пониженный уровень риска и социальную ответственность банковской системы. Если конкурентная среда недостаточно развита, чтобы стимулировать поставщиков платежных услуг предлагать более разнообразные продукты, более качественные и по цене, соответствующей ожиданиям, то со стороны общества следует незамедлительная реакция, которая может принимать различные формы, в том числе посредством законов, защищающих интересы потребителей.

– По вашему мнению, анализ динамики роста количества пользователей банковскими терминалами и картами, а также операций с ними, еще не привел к идею создания внутренней национальной банковской карты, которую можно было бы использовать, независимо от операторов и платежных терминалов?

– Если Вы имеете в виду создание единой национальной платежной системы, то могу сказать, что эта тема серьезно анализировали и Национальный банк Молдовы, и зарубежные эксперты в рамках проекта технической поддержки НБМ. Вывод следующий – успешное внедрение такой инфраструктуры требует существенного количества операций, а рынок Молдовы еще не достиг таких объемов.

– Какие краткосрочные и среднесрочные задачи поставил НБМ в сфере развития рынка платежей посредством банковских карт и POS-терминалов?

– Для начала, хочу сказать, что, хотя суммы операций с картами растут (на 30-40% за последние годы), мы еще сильно отстаем от соседей. У нас человек в среднем осуществляет 10 операций в год, средняя сумма одной операции составляет 18 евро, тогда как в Румынии эти показатели составляют 24 операции, средний объем одной операции – 30 евро, в Украине – 53 операции, в среднем 13 евро за операцию.

Конечно, регулирование (ограничение) суммы комиссии – не очень популярная мера среди банкиров и представителей платежных компаний. Все же хочу заверить, что мы найдем сбалансированное решение, и оно приведет к результату, которого желают все заинтересованные стороны – росту числа операций с банковскими картами.

Применяемые комиссии обес

печивают не только рентабельность оказываемых услуг, но и покрывают сопутствующие риски.

По крайней мере в отно

шениях граждан с государством сложно представить мошеннические схемы при платежах посредством карт. Таким образом, сумма комиссий, которые на самом деле оплачиваются из государственного бюджета (другими словами путем снижения суммы налогов и пошлин, уплачиваемых нами государству), должна

сожалению, мы не часто видим появление новых продуктов, которые широко используются даже нашими соседями на Востоке и Западе.

Вероятно, есть связь между осторожностью, проявляемой коммерческими банками в вопросе инвестирования в развитие, и изменениями последних лет в структуре акционеров крупных банков. Но мы ждем как можно более быстрого усиления конкуренции в этой сфере. Я имею в виду не только карты и не только банки. Сектор платежей становится все динамичнее, спрос на платежные услуги постоянно растет.

Могу отметить и других игроков рынка, которые в других странахдвигают вперед рынок платежных услуг, таких как небанковские поставщики платежных услуг или операторы мобильной связи. Хотя показатели прибыли говорят о том, что их возможности продвижения намного ниже, чем у коммерческих банков.

В 2018 году совокупная прибыль шести операторов платежных услуг составила 53 миллиона леев, трех операторов мобильной связи – в целом около 431 миллиона леев, по сравнению с 1452 млн леев 11 банков.

Но если учесть и то, что проекты в сфере платежей запускаются, как правило, в партнерстве по крайней мере с одним банком, можно сказать, то ли в шутку, то ли всерьез, что на сегодняшний день у банкиров «есть задолженность».

Что касается функции регулятора в данном контексте, то их можно описать девизом «не навреди». Хотя мы, конечно, внимательно относимся к этому вопросу, должны следить за рынком, перенимать все лучшее из международного опыта в сфере платежей.

У Национального банка Молдовы есть опыт утверждения новых регулирующих норм в сфере платежных систем, внесения изменений и дополнений в существующую нормативную базу в целях сближения с новыми положениями Закона о платежных услугах и электронных деньгах №114 от 18.05.2012, посредством Закона о внесении изменений в некоторые законодательные акты №208 от 12.10.2018 (предусматривающее предельный срок в 6 месяцев с момента вступления его в силу для приведения вторичной регуляторной базы в соответствие с законом).

Эти нормативными актами являются: Положение о кредитной деятельности небанковских поставщиков платежных услуг; Положение об участии в небанковских поставщиках платежных услуг; Положение о деятельности небанковских поставщиков платежных услуг; Положение автоматизированной системы межбанковских платежей; Положение о банковских картах; Положение о кредитном трансфере.

Кроме того, в настоящее время Национальный банк Молдовы занимается переложением новых положений пересмотренной директивы о платежных услугах. Директива №2015/ 2366 содержит новые методы и решения в сфере платежей, больше юридической ясности, новые правила как для существующих поставщиков платежных услуг, так и для тех, кто появится в будущем, а также, не в последнюю очередь, больше защиты для пользователей платежных услуг.

Задача НБМ заключается в создании регулирующей базы, благоприятствующей инициативе и конкуренции в сфере платежей.

**Беседовал
Геннадий ТУДОРЯНУ**

Начало засухи вновь поднимает вопросы

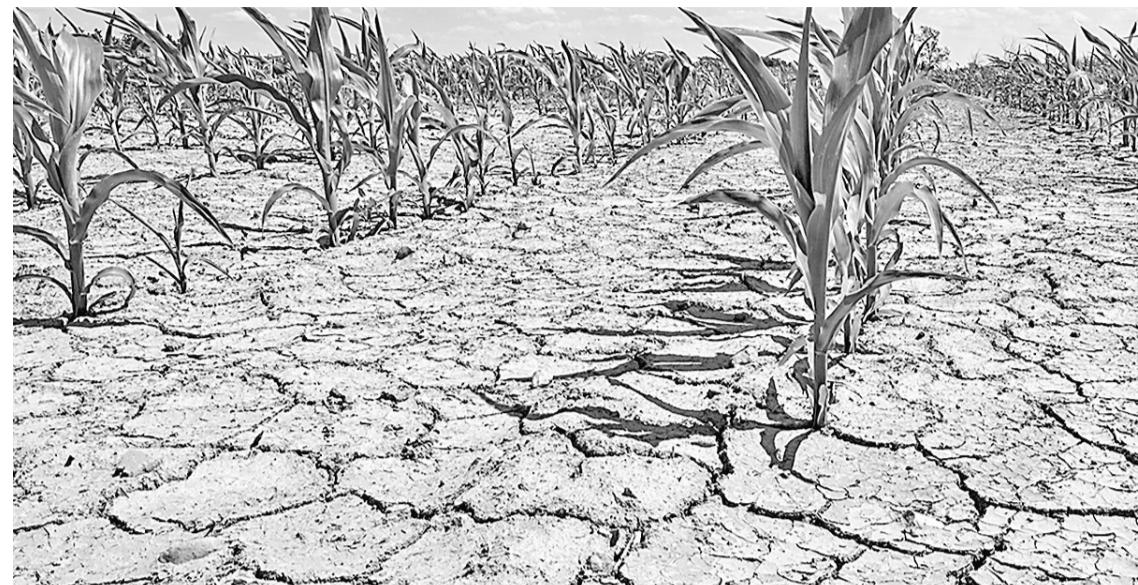
Началась уборка зерновых. Очевидно, что на календарь сбора урожая влияют дожди и солнце, хотя учёные уже в состоянии ускорить или замедлить определенные процессы в сельском хозяйстве.

«Предварительные прогнозы показывают, что общий урожай пшеницы превысит один миллион тонн – практически такая же ситуация отмечалась и в последние пять лет. Конечно, из-за проливных дождей и града в начале лета пострадали некоторые сельскохозяйственные угодья, но это единичные случаи, которые не влияют на положение дел в целом», – сообщил старший консультант управления Минсельхоза Марин Грама.

С нашим миллионом или без него, население планеты потребляет то же количество хлеба. На мировые котировки наш миллион практически не влияет, хотя урожай меньше продовольственного минимума (чуть более 300 тысяч тонн) вызвал бы напряжение в стране и повышение цен.

В советские времена Молдова занимала шестое место среди производителей зерна в бывшем СССР, хотя производила только треть от получаемых сейчас объемов. Есть еще и вопрос защиты рынка, и прежде всего речь идет о фонде вмешательства.

Еще в 2008 году должны были вступить в силу законодательные положения о создании специального фонда вмешательства на рынке. Главная идея заключалась в том, что государство покупает определенный объем зерна, чтобы рынок не задохнулся при получении слишком большого урожая. Тогда растет спрос и цена, что помогает фермеру покрыть свои расходы и заработать лишние деньги, которые можно потратить на развитие. Такой же

объем зерна можно использовать, когда рост цен на рынке отражается на цене хлеба в магазине.

Вмешательство на агропищевые рынки используют и в странах ЕС, и в СНГ. Когда цены на некоторые сельскохозяйственные товары (пшеница, кукуруза, мясо) падают ниже уровня рентабельности сельхозпроизводителей, соответствующее публичное учреждение принимает меры и приобретает на деньги фонда определенные объемы продукции по выгодным для аграриев ценам, создавая необходимые резервы. Позже, в случае природных бедствий, когда цены на сельхозтовары резко растут, государство продает продукцию из созданных резервов.

Создание такого фонда требует тщательного подхода, но не менее важен и финансовый фактор. Вместе с тем государство не обязано тратить деньги ежегодно, так как далее фонд может приобретать товары на суммы, заработанные от продажи резервов. С другой стороны, он не должен преследовать цель извлечения прибыли, важно избежать угрозы монопольного сговора или давления на рынок извне.

Дожди, прошедшие на большей части территории Евро-

пейского союза, позволили Службе мониторинга урожая Европейского союза (MARS) повысить ежемесячные прогнозы урожайности пшеницы и кукурузы в этом году, но засуха в Испании способствовала пересмотру урожая ячменя в сторону снижения. Служба мониторинга урожая ЕС в своем отчете от 17 июня повысила прогноз урожайности мягкой пшеницы в ЕС в 2019 году до 6,10 тонны с гектара с прогнозируемым в прошлом месяце 6,05 тонны.

Это на 8,6% выше уровня прошлогодней засухи и на 2,7% выше среднего показателя за последние пять лет. Прогноз по урожайности кукурузы в ЕС был повышен с 7,92 т/га до 8,05 т/га, что на 5,7% выше среднего показателя за пять лет. Ожидаемая урожайность ячменя в ЕС снижена с 4,96 т/га в прошлом месяце до 4,92 т/га в нынешнем, хотя это на 1,2% выше среднего показателя за пять лет.

Дожди привели к увеличению урожая в некоторых частях северной и северо-центральной Европы, включая Германию и Польшу, которые в апреле пережили засуху, в то время как обильные осадки в юго-восточной Европе и Ита-

лии также обеспечили хорошую влажность. Жаркая и сухая погода в Испании снизила потенциальную урожайность озимых злаков и ярового ячменя, в то же время повышая риск ограничения воды для летнего орошения таких культур, как кукуруза.

Ухудшение прогноза в Испании привело к тому, что MARS сократила прогноз урожайности ярового ячменя в ЕС с 4,20 т/га в прошлом месяце до 4,14 т/га. Это на 3,9% выше прошлогодней доходности, но на 0,5% ниже пятилетнего среднего показателя.

Прогноз урожая рапса в ЕС в 2019 году незначительно увеличен с 3,13 т/га в прошлом месяце до 3,14 т/га. Это на 8,8% выше прошлогоднего уровня, но на 3,0% ниже пятилетней нормы. Для сахарной свеклы MARS снизил оценку урожайности с 76,5 т/га до 75,7 т/га. Это на 11% выше, чем в прошлом году, и на 0,5% выше среднего показателя за пять лет.

Уборка зерновых I группы (ячмень, пшеница, рапс, горох) обычно начинается в июне и заканчивается в июле. В прошлом году из-за проливных дождей уборочная страда затянулась.

Константин ОЛТЯНУ

С КАРТОЙ VISA PLATINUM ОТ FINCOMBANK ПОЛУЧИ БЕСПЛАТНЫЙ ДОСТУП В ВИП-ЗОНЫ В АЕРОПОРТАХ ПО ВСЕМУ МИРУ!

Лето вступило в свои права, начался период отпусков, именно поэтому FinComBank S.A. предлагает воспользоваться премиальной картой VISA Platinum при планировании поездок и путешествий. Сделать это очень просто, ведь любой желающий может открыть карту от FinComBank онлайн, не выходя из дома.

Получайте больше благодаря **выгодным предложениям!** Только сейчас с премиальными картами VISA Platinum от FinComBank открыт бесплатный доступ в более чем 1000 международных лаунжей аэропортов по программе Lounge Key по всему миру. Также за отдельную плату в размере 27 долларов США вы сможете пригласить с собой спутников, сопровождающих вас в поездке.

С картой VISA Platinum от FinComBank вы будете максимально защищены, т.к. автоматически приобретаете **страховку во время путешествий** для вас и членов вашей семьи (итого до 4 персон), либо для спутника, который сопровождает вас в поездке, категории "multi-entry", действующую на протяжении

FinComBank

ÎNTR-UN PAS PRIN VIAȚĂ

одного календарного года, с возможностью ее автоматического продления.

Хотите использовать возможности карты VISA Platinum от FinComBank по максимуму? В любой момент вы сможете подключить дополнительные Премиум-услуги, такие как: Консьерж-сервис и Глобальные привилегии во время путешествий:

Услуга Консьерж-сервис поможет держателю карты VISA Platinum решить любую проблему, исполнить каприз либо заветное желание, в режиме 24/7. Можно не прилагать особых усилий и экономить свое драгоценное время. Доверьте ваши заботы высококлассенным специалистам!

Глобальные привилегии во время путешествий дают возможность держателям карты VISA Platinum воплотить в жизнь самые сме-

лые мечты, используя каталог с глобальными привилегиями в разных местах, по всему миру.

ОТКРОЙТЕ КАРТУ VISA Platinum ОНЛАЙН всего за несколько минут, и обратитесь в офис Банка лишь для того, чтобы забрать уже изготовленную карту.

ТАК ПРОСТО!

Получайте максимальные удобства и комфорт, используя карту VISA Platinum от FinComBank!

Приятных вам путешествий с премиальными картами VISA Platinum!

Для более подробной информации

просим позвонить нам по телефону:

Тел.: (+373-22) 26-99-99

E-mail: fincom@fincombank.com, сайт: www.fincombank.com

**REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

27 июня 2019

№ 26/1

о результатах тематической проверки
в рамках СК „MOLDOVA-ASTROVAZ” АО

Тематическая проверка, проведенная главным управлением страхового рынка согласно решениям НКФР (Распоряжение НКФР № 13/13-O/2019 и Приказ № 22 от 02.04.2019), по состоянию на 31.12.2018, в рамках СК „MOLDOVA-ASTROVAZ” АО (далее – СК „MOLDOVA-ASTROVAZ” АО или Страховщик) – с лицензией по страхованию (общее страхование), выявило следующее.

Согласно специализированному отчету о маржах платежеспособности и коэффициенте ликвидности страховщика/перестраховщика, представленному по типовой форме (Постановление НКФР № 26/15/2011), Страховщик не располагает достаточными доступными активами для покрытия технических страховых резервов и третьей части минимальной маржи платежеспособности. Также, он рассчитал увеличенный показатель норматива достаточности платежеспособности.

Контроль выявил отклонения и неточности, связанные с формированием технических страховых резервов, пруденциальной оценки активов и их допущение покрыть фонд страхователей, пруденциальной оценки активов, принятых в покрытие фонда страховщика в соответствии с Международными стандартами бухгалтерского учета и с выдачей страховых сертификатов „Зеленая карта”.

В то же время, начиная с 02.04.2018 (ПЗ НКФР № 17/1/2018), СК „MOLDOVA-ASTROVAZ” АО находилась в процедуре финансовой стабилизации, а План финансовой стабилизации не достиг ожидаемого результата (поддержание дефицита, увеличение расходов, включая распределение промежуточных дивидендов).

В соответствии с вышеизложенным, НКФР поддерживает, что менеджмент Страховщика не согласовал свою деятельность с предписаниями соответствующих нормативных актов (Закон о страховании № 407/2006, Закон об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами № 414/2006, Постановление НКФР № 1/5/2011, Постановление НКФР № 2/1/2011 и Международные стандарты бухгалтерского учета), нарушения имели продолжительный характер и этот факт был подтвержден органом надзора (Постановление НКФР № 53/1/2017), соответственно, был проигнорирован Страховщиком.

В контексте изложенного, согласно ст.1, ст.3, ст.4 ч.(1) и ч.(2), ст.8 п.б) и пп.г), ст.9 ч.(1) пп.д), ст.20 ч.(1), ст.22 ч.(3) Закона о Национальной комиссии по финансовому рынку № 192/1998, ст.42 ч.(3) пп.а), пп.б), ч.(4) пп.а), ч.(5), ч.(6) и ч.(9), ст.54 ч.(1), ч.(2) пп.а) и пп.д), ст.55 ч.(1) пп.а) и пп.б) Закон о страховании № 407/2006, п.8 пп.9) и п.11 Регламента об организации и функционировании НКФР (Постановление НКФР № 49/16 от 01.11.2018),

Национальная комиссия по финансовому рынку ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Принять к сведению результаты тематической проверки соблюдения СК „MOLDOVA-ASTROVAZ” АО нормативных актов о качестве активах, принятых в покрытие фонда страхователей, уровне достаточности платежеспособности и коэффициенте ликвидности по состоянию на 31.12.2018.

Румыния в координации со своими европейскими партнерами поддержит разблокирование Евросоюзом финансовой помощи для Молдовы с целью продвижения реформ в стране – Клаус Йоханнис

Об этом президент Румынии заявил на пресс-конференции в Бухаресте с премьер-министром Молдовы Майей Санду.

Он напомнил также, что ранее удалось включить в выводы Евросовета в июне его обязательства о поддержке конкретными мерами реформ в Молдове. Клаус Йоханнис сказал, что твердо верит, что ЕС в соответствии с обязательствами, взятыми перед Молдовой в рамках Восточного партнерства и в рамках Глобальной стратегии Евросоюза, должен оправдать ожидания граждан Молдовы, которые в большинстве своем выразили свою поддержку европейской повестке дня. Клаус Йоханнис отметил также, что Румыния придает важное зна-

чение урегулированию конфликта в Приднестровском регионе с сохранением территориальной целостности Молдовы в ее международно признанных границах и не затрагивая проевропейский вектор. Он подчеркнул, что Румыния окажет Молдове всяческую помощь для продвижения реформ, укрепления правового государства, демократического институционального и экономического развития, следования пути евроинтеграции.

Правительство Молдовы заинтересовано в реализации новых совместных проектов с Румынией и открыто к румынским инвестиционным инициативам

Об этом заявила премьер-министр Молдовы Майя Санду на встрече в Бухаресте с президентом Румынии Клаусом Йоханнисом.

Стороны обсудили социально-экономическую ситуацию в Молдове и действия, которые предпримет в ближайшее время

новое правительство для удовлетворения ожиданий граждан и внешних партнеров. В ходе встречи Майя Санду попросила у румынской стороны помочь, в том числе, в виде консультаций на высоком уровне. Она подтвердила заинтересованность Молдовы в ряде совместных действий и инициатив, как например, продолжении программ по модернизации школ и детсадов, внедрении проектов в области охраны окружающей среды, обеспечения сельских населенных пунктов водоснабжением и канализацией, энергетического взаимоподключения, внедрении инфраструктурных проектов. В свою очередь, Клаус Йоханнис поприветствовал преодоление политического кризиса в Молдове путем мирной передачи власти. Также глава румынского государства подтвердил, что Молдова и впредь может рассчитывать на поддержку Румынии в продвижении программы проевропейских реформ и двустороннего стратегического партнерства для европейской интеграции нашей страны. Президент Румынии также заявил о поддержке Молдовы в процессе укрепления госинститутов и продвижения двусторонних проектов, особенно, стратегических, касающихся энергетического взаимоподключения.

**Валериу КИЦАН,
ПРЕДСЕДАТЕЛЬ**

InfoMarket